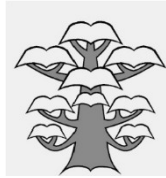

KÄRLA

PÕHIKOO L

KÄRLA PÕHIKOO LI ÕPPEKAVA

Kooskõlastatud:

Kärla Põhikooli õppenõukoguga: 25.09.2019

Kärla Põhikooli hoolekoguga: 30.10.2019

Kärla Põhikooli õpilasesindusega: 18.10.2019

Kinnitatud direktori 10. detsember 2019 käskkirjaga nr 1-2/04

Õppekava muudatused

1. Kinnitatud direktori 25. mai 2020 käskkirjaga nr 1-2/07

(Õppekava_üldosa_2019_1)

Kooli õppekava muutmise vajadus tuleneb muudatustest põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses (§ 10011 ja § 10012) ja põhikooli riiklikus õppekavas (§ 251). Muudatused riiklikes õppekavades on seotud meetmetega, mis on tingitud COVID-19 haigust põhjustava viiruse SARS-Cov-2 levikuga.

Kooskõlastatud:

Kärla Põhikooli õppenõukoguga: 14.05.2020

Kärla Põhikooli hoolekoguga: 25.05.2020

Kärla Põhikooli õpilasesindusega: 20.05.2020

Muudetud:

- 1) Üldosa täiendati järgmise peatükiga: 13. Eriolukorrast tingitud erisused hindamisel ja põhikooli lõpetamisel 2019/2020. ja 2020/2021. õppeaastal.
- 2) Kooli õppekava üldosa Peatükk 7. Õpilase arengu ja õppimise toetamise ja hindamise korraldus punkti 7.2. Teadmiste ja oskuste hindamine ning tagasisidestamine täiendatakse alljärgneva alapunktiga: 7. Hindamine distantsõppel.

2. Kinnitatud direktori 14. oktoobri 2020 käskkirjaga nr 1-2/01

(Õppekava_üldosa_2019_2)

Kooli õppekava muutmise vajadus tuleneb:

- 1) Valikainete ümberpaigutusest õppekavas: 5. klassis kunstiõpetus valikainena asendatakse ettevõtlikkusõppega, mis jätkab 1.-4. klassis alguse saanud Junior Achievement programmi;
- 2) Õpilaste õppekoormuse vähendamiseks vähendatakse tunniplaanis olevate õppeainete arvu ja lisatakse õppekorraldusse perioodõppe rakendamise võimalus.

Kooskõlastatud:

Kärla Põhikooli õppenõukoguga: 30.09.2020

Kärla Põhikooli hoolekoguga: 02.10.2020

Kärla Põhikooli õpilasesindusega: 22.09.2020

Muudetud:

- 1) Kooli õppekava üldosa Peatükk 3. Lisatud perioodõpe.
- 2) Kooli õppekava üldosa Peatükk 3. Õppekorraldus punkt 3.1. Tunnijaotusplaani muudeti alljärgnevalt:
  - 5. klassi asendus 1 kunsti lisatund ettevõtlikkusõppe lisatunniga
  - 3. kooliastmes liikus seoses loovtöö tunni lisandumisega õppekavva 1 kunstitund 8. klassist 9. klassiPunkti 3.2 on muudetud vastavalt eelnimetatud muudatustele.
- 3) Kunsti ainekava 3. kooliastme programm on jaotatud varasema 7.-8.klassi asemel 7.-9. klassi vahel.

4) Ettevõtlikkusõppe ainekavas lisandus 5. klassi programm.

3. Kinnitatud direktori 24. mai 2021 käskkirjaga nr 12/08

(Õppekava_üldosa_2019_3)

Esimene kooli õppekava muutmise vajadus tuleneb muudatustest põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses (§ 100¹⁴) ja põhikooli riiklikus õppekavas (§ 25²). Muudatused riiklikes õppekavades on seotud meetmetega, mis on tingitud COVID-19 haigust põhjustava viiruse SARS-Cov-2 levikuga.

Teine kooli õppekava muutmise vajadus tuleneb kooli uue arengukava (2021-25) vastuvõtmisest (kinnitatud Saaremaa Vallavalitsuse 19.01.2021 määrusega nr. 2-2/5).

Kooskõlastatud:

Kärla Põhikooli õppenõukoguga: 05.05.2021

Kärla Põhikooli hoolekoguga: 12.05.2021

Kärla Põhikooli õpilasesindusega: 20.05.2021

Muudetud:

1) Peatükk 13, lisati alljärgnevad punktid:

Tulenevalt põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse §-s 100¹⁴ ja Riiklikus õppekavas §-s 25² sätestatust:

1. 2020/2021. õppeaasta lõpuni võib põhikoolis kasutada hindamisel kirjeldavat sõnalist hinnangut, millel puudub numbriline ekvivalent ning mida ei pea teisendama viiepallisüsteemis hindedkaalasse, sealjuures võib jätta kohaldamata käesoleva seaduse § 29 lõike 3 kolmandas lauses sätestatud nõude sõnaliste hinnangute teisendamise kohta.
2. Põhikooli lõpetab õpilane, kellel õppeainete viimased aastahinded on vähemalt „rahuldavad” või „arvestatud”, kes on kolmandas kooliastmes sooritanud § 15 lõikes 8 nimetatud loovtöö ning kes on sooritanud põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse kohaselt põhikooli lõpetamiseks nõutavad lõpueksamid, sõltumata eksami tulemusest.
3. 2020/2021. õppeaastal ei pea õpilane sooritama § 15 lõikes 8 nimetatud loovtööd, kui see ei ole õppenõukogu otsusel eelmisel õppeaastal kehtinud eriolukorrast või 2020/2021. õppeaastal õpilaste turvalisuse kaitseks kooli poolt rakendatud õppekorralduslikest erisustest tulenevalt võimalik.
4. Õppenõukogu otsusel võib 2020/2021. õppeaastal õpilase või tema seadusliku esindaja kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis esitatud taotluse põhjal anda põhikooli lõputunnistuse ka õpilasele, kelle viimane aastahinne on kuni kahes õppeaines „nõrk” või „puudulik”.
5. Põhikoolilõpetaja, kes eksamiplaanis ettenähtud eksami ajal haigestub või ei saa sellel osaleda kooli direktori poolt mõjuvaks loetud põhjusel, sooritab korduseksami koolieksamina.
6. Õppeainete viimased aastahinded väljendatakse üldjuhul numbriliste hinnetena. Kui COVID-19 leviku takistamiseks rakendatud meetmetest ja piirangutest tingitud õppekorralduslike erisuste tõttu on 2020/2021. õppeaastal kasutatud kirjeldavaid sõnalisi hinnanguid ja sellest tulenevalt ei ole võimalik aastahinnet välja panna numbrilise hindena, võib kooli õppekavas sätestatud tingimustel ja korras

2020/2021. õppeaastal õppeainete viimaste aastahinnetena kasutada „arvestatud/mittearvestatud”.

- 2) Peatükk 1. Kooli väärtused ja eripära. Väärtused asendatud uues arengukavas sõnastatud väärtustega.

4. Kinnitatud direktori 25.11.2021 käskkirjaga nr 1-2/03

(Õppekava_üldosa_2019_4)

Kooli õppekava muutmise vajadus tuleneb vajadusest kaasajastada kooli õppekorraldust ning ainekavasid.

Kooskõlastatud:

Kärla Põhikooli õppenõukoguga: 02.11.2021 nr 1-4/2

Kärla Põhikooli hoolekoguga: 18.11.2021 nr 1-3/02

Kärla Põhikooli õpilasesindusega: 23.11.2021 nr 1-7/03

Muudetud:

- 1) Kooli õppekava üldosa Peatükk 3. Õppekorraldus. Lisatud on üldõpetus.
- 2) Kooli õppekava üldosa Peatükk 3. Õppekorraldus punkt 3.1. Tunnijaotusplaan muudeti alljärgnevalt:
  - 3. kooliastmes liikus ettevõtlus- ja karjääriõpe alates 2021/2022 õppeaastast 9. klassist 8. klassi ja sellest tulenevalt liikus 1 käsitöö ja kodunduse ning tehnoloogi tund 8. klassist 9. klassi;
  - Õppekorralduslikult on lisatud 45-minutilistele tundidele 75-minutilised tunnid. Lisaks on ära toodud ainetundide maht nii 45- kui ka 75-minutiliste tundide puhul (ümberarvestus).
- 3) Kooli õppekava üldosa Peatükk 3. Õppekorraldus punkt 3.2 on muudetud vastavalt eelnimetatud muudatustele. Karjääriõpetuse asemel on ettevõtlus- ja karjääriõppe programmi „Edu ja tegu“ poolt üldhariduse 3. kooliastmele väljatöötatud uus ja kaasajastatud õppekava „Ettevõtlikuna töömaailma“.
- 4) Peatükis 4 on ettevõtlikkuspädevuse all muudetud ettevõtlusõpe „7 sammu“ 1.-5. klassini.
- 5) Peatükis 7.2, punktis 1, lõige 2 muudetakse alljärgnevalt: Meie koolis antakse ainult kirjeldavat tagasisidet (sõnaline hinnang) 1. - 3. klassi õpilastele kõikides õppeainetes ja lõige 3 alljärgnevalt: Meie koolis hinnatakse õpilasi numbriliselt viie palli süsteemis alates neljandast klassist;
- 6) Peatükis 8 on sissejuhatusse lisatud täiendav tekst selgitamaks haridusliku erivajaduse, sh andekuse olemust.
- 7) Peatükis 8, punkt 8.4. on muudetakse: Pikapäevarühm moodustatakse 1.-3. klassi õpilastele.
- 8) Peatükis 8, punkt 8.6. muudetakse: Saaremaa Laste ja Perede Tugikeskus tagab tugispetsialistide (eripedagoog, logopeed, sotsiaalpedagoog, psühholoog) olemasolu ja teenuse osutamise koolis;

- 9) Peatükis 8, punkt 8.8 muudetakse seoses arenguestluste korra muutmisega järgmiselt:
viiakse läbi õpilase arengu toetamiseks õpetaja algatusel koos õpilase ja vanemaga üks kord õppeaastas; kui õpilasel tekib vajadus täiendavaks toeks, siis algatab ja viib arenguestluste läbi HEV-koordinaator.
- 10) Peatükis 8, punkt 8.10 võetakse välja, kuna sisu kordus erinevates punktides.
- 11) Peatükk 9. Muudatused karjääriõppe kirjelduses seoses ainekava ja tunnijaotuskava muutustega.
- 12) Eemaldati peatükk 13 (Eriolukorrast tingitud erisused hindamisel ja põhikooli lõpetamisel 2019/2020. ja 2020/2021. õppeaastal) seoses selle kehtivusaja möödumisega.
- 13) Ettevõtlikkusõppe ainekava uuendati vastavalt uuendustele „7 sammu“ programmis (Ettevõtlikkusainekava_2).
- 14) Inglise keele ainekava parandati vastavusse riikliku õppekava võõrkeelte ainekava õpiväljunditega (Inglise keele ainekava_2).
- 15) Geograafia ainekava parandati vastavusse riikliku õppekava geograafia ainekava õpiväljunditega (Geograafia ainekava_2).
- 16) Karjääriõpetuse ainekava asendati ettevõtlus- ja karjääriõppe ainekavaga „Ettevõtlikuna töömaailma“ (Ettevõtlus- ja karjääriõppe ainekava).

5. Kinnitatud direktori 29.06.2022 käskkirjaga nr 1-2/6
(Õppekava_üldosa_2019_5)

Kooli õppekava muutmise vajadus tuleneb vajadusest kaasajastada ja viia tegelikkusega vastavaks hindamiskorralduse peatükk.

Kooskõlastatud:

Kärla Põhikooli õppenõukoguga: 15.06.2022 protokoll nr 1-4/6

Kärla Põhikooli hoolekoguga: 02.06.2022 protokoll nr 1-3/4

Kärla Põhikooli õpilasesindusega: 13.06.2022 protokoll nr 1-7/5

Muudetud: Peatükk 7. Õpilase arengu ja õppimise toetamise ja hindamise korraldus

6. Kinnitatud direktori 13.01.2023 käskkirjaga nr 1-2/04
(Õppekava_üldosa_2019_6)

Kooli õppekava muutmise vajadus tuleneb vajadusest täiendada kooli õppekava ainekavaga eesti keel teise keelena, et tagada välismaalastele eesti keele õppimine individuaalse õppekava alusel.

Kooskõlastatud:

Kärla Põhikooli õppenõukoguga: 20.12.2022 protokoll nr 1-4/01

Kärla Põhikooli hoolekoguga: 13.01.2023 protokoll nr 1-3/02

Kärla Põhikooli õpilasesindusega: 11.01.2023 protokoll nr 1-7/05

Muudetud:

- 1) Õppekava üldosa Peatükk 3. Õppekorraldus.

- Lisatud LAK ehk lõimitud keele- ja aineõpe.
- 2) Õppekava üldosa Peatükk 8. Hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduse põhimõtted ja tugiteenuste rakendamise kord.
Meetmetesse on lisatud on eesti keel teise keelena (E2) ainekava rakendamine.
- 3) Lisatud eesti keel teise keelena ainekava.

KOOLI ÕPPEKAVA ÜLDOSA

SISUKORD

1. Kooli väärtused ja eripära.....	9
2. Õppe- ja kasvatusesmärgid.....	10
3. Õppekorraldus.....	11
3.1. Tunnijaotusplaan.....	12
3.2. Valikainete ja võõrkeelte valik.....	15
3.3. Läbivate teemade rakendamine.....	15
3.4. Lõimingu rakendamine.....	17
4. Üldpädevuste kujundamiseks ja õppekeskkonna mitmekesistamiseks kavandatud tegevused.....	17
5. Liikluskasvatuse kavandatud teemad ja eesmärgid kooliastmeti.....	21
6. III kooliastme loovtöö temaatika valiku, juhendamise, töö koostamise ja hindamise kord.....	22
6.1. Üldsätted.....	22
6.2. Loovtöö eesmärgid.....	22
6.3. Loovtööde liigid.....	23
6.4. Loovtöö juhendamise põhimõtted.....	23
6.5. Loovtöö koostamise ja vormistamise põhimõtted.....	24
6.6. Loovtööle hinnangu andmine.....	24
7. Õpilase arengu ja õppimise toetamise ja hindamise korraldus.....	25
7.1. Üldsätted.....	25
7.2. Teadmiste ja oskuste hindamise ning tagasisidestamise korraldus.....	27
7.3. Käitumise ja hoolsuse hindamine.....	32

7.4. Õpilase täiendavale õppetööle ja klassikursust kordama jätmise ning järgmisse klassi üleviimine.....	33
7.5. Põhikooli lõpetamine.....	34
8. Hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduse põhimõtted ja tugiteenuste rakendamise kord.....	35
8.1. Õpiabirühma vastuvõtmine või üleviimine ja õppekorraldus.....	36
8.2. Individuaalne õppekava (IÕK).....	37
8.3. Ainealased konsultatsioonid.....	37
8.4. Pikapäevarühm.....	38
8.5. Koduõpe.....	38
8.6. Tugispetsialistide nõustamine.....	38
8.7. Käitumise tugikava.....	38
8.8. Arenguestlus.....	38
8.9. Eriklassi vastuvõtmine või üleviimine ja õppekorraldus.....	39
9. Karjääriõppe, sh karjääriinfo ja nõustamise korraldamine.....	39
10. Õpilaste ja vanemate teavitamise ja nõustamise korraldus.....	40
11. Õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted.....	40
12. Õppekava uuendamise ja täiendamise kord.....	41

Üldsätted

1. Kärla Põhikooli õppekava on kooli õppe- ja kasvatustegevuse alusdokument, mis koosneb õppekava üldosast ja ainevaldkondade õppeainete ainekavadest.
2. Kärla Põhikooli õppekava koostamisel on lähtutud põhikooli- ja gümnaasiumiseadusest, põhikooli riiklikust õppekavast ja kooli arengukavast. Silmas on peetud kooli eripära ja vajadusi, kooli töötajate, lapsevanemate ja õpilaste soove ning võimalikke kasutatavaid ressursse.
3. Kärla Põhikooli õppekava on väljundipõhine õppekava, mille kõrgeim õpiväljund on omandatud üldpädevused, so suutlikkus asjatundlikult, loovalt, ettevõtlikult ja paindlikult toimida teatud tegevusalal või –valdkonnas, perekonnas, tööl, avalikus elus.
4. Kärla Põhikooli õppekava on kättesaadav digitaalselt kooli veebilehel ja paberkandjal õpetajate toas.

1. Kooli väärtused ja eripära

Väärtused

Õpetades õpin ja õppides õpetan

- Olen avatud meelega
- Lõõn kooli ettevõtmistes kaasa ja algatan ise ühistegemisi
- Tean, et ma alati ei tea ja küsin vajadusel abi
- Olen uudishimulik ja valmis katsetama
- Julgen eksida
- Toetan teisi nende tegemistes
- Tean, et olen väärtuslik ja väärtustan teisi koolipere liikmeid

Tean, kes ma olen ja kelleks tahan saada

- Tunnen oma võimeid ja usun endasse
- Märkan teiste eripära ja arvestan sellega
- Toetun oma tugevustele
- Usun, et saan maailma paremaks muuta
- Annan endast parima

Tunnen oma tegemistest rõõmu

- Tulen kooli särasilmselt, sest see võib olla minu elu parim päev
- Mulle meeldib pingutada
- Tunnen rõõmu igast edusammust
- Olen teiste vastu sõbralik ja heatahtlik
- Hoian head tuju ja rõõmsat meelt

Eripära - meie kool on arenev, turvalise õpikeskkonnaga, traditsioone hoidev, erinevate põlvkondadega ja kogukonnaga koostööd hindav, tervist edendav, ettevõtlikkust ja elukestvat õpet väärtustav, kaasav ja uuendusmeelne maapõhikool.

2. Õppe- ja kasvatuseesmärgid

Kärļa Põhikooli kasvatuslikud ja õpetuslikud üldeesmärgid vastavad kooli missioonile ja visioonile. Koolis välja töötatud kasvatuslikud ja õpetuslikud eesmärgid on kooskõlas põhikooli riikliku õppekava üld-, kooliastme- ja ainevaldkonnapädevuste ja rõhuasetustega (PRÕK § 2–4 ja 7–12).

Oma sisult eeldab pädevuste kujundamine nii kooli kasvatuslike kui ka õppeeesmärkide täitmist. Seetõttu käsitletakse õpetamist ja kasvatamist õppekava koostamisel ja rakendamisel ühtse õppe-kasvatusprotsessina, vastandamata üht külge teisele.

1. Lõpetades kooli on õpilane omandanud üld-, kooliastme- ja ainevaldkonnapädevused

Koolis toetatakse võrdsel määral õpilase vaimset, füüsilist, kõlblist, sotsiaalset ja emotsionaalset arengut. Kool loob tingimused õpilaste erisuguste võimete tasakaalustatud arenguks ja eneseteostuseks ning teaduspõhise maailmapildi kujunemiseks.

Kool kujundab väärtushoiakuid ja -hinnanguid, mis on isikliku õnneliku elu ja ühiskonna eduka koostoimimise aluseks.

Alusväärtustena tähtsustatakse üldinimlikke väärtusi (ausus, hoolivus, aukartus elu vastu, õiglus, inimväärikus, lugupidamine enda ja teiste vastu) ja ühiskondlikke väärtusi (vabadus, demokraatia, austus emakeele ja kultuuri vastu, patriotism, kultuuriline mitmekesisus, sallivus, keskkonna jätkusuutlikkus, õiguspõhisus, solidaarsus, vastutustundlikkus ja sooline võrdõiguslikkus).

2. Lõpetades kooli on õpilane saavutanud riiklikes õppekavades esitatud õpitulemused

Kärļa Põhikooli lõpetamisel saavutatavad õpitulemused on kooskõlas kvalifikatsiooniraamistiku 2. tasemel kirjeldatud üldnõuetega: õpilasel on teadmised ainevaldkonnaalaste faktide kohta, põhilised kognitiivsed ja praktilised oskused vastava teabe kasutamiseks, et täita ülesandeid ja lahendada tavalisi probleeme, kasutades lihtsaid reegleid ja töövahendeid ning suutlikkus töötada ja õppida juhendamisel, kuid mõningase iseseisvusega.

3. Kool toetab iga õpilase individuaalset arengut

Kärla kool aitab kaasa õpilaste kasvamisele loovateks, mitmekülgseteks isiksusteks, kes suudavad ennast täisväärtuslikult teostada erinevates rollides: perekonnas, tööl ja avalikus elus.

Õpilasele on tagatud eakohane tunnetuslik, kõlbeline, füüsiline ja sotsiaalne areng ning tervikliku maailmapildi kujunemine.

Kooli ülesanne on luua õpilasele eakohane, turvaline, positiivselt mõjuv ja arendav õpikeskkond, mis toetab tema õpihimu ja õpioskuste, eneserefleksiooni ja kriitilise mõtlemisvõime, teadmiste ja tahteliste omaduste arengut, loovat eneseväljendust ning sotsiaalse ja kultuurilise identiteedi kujunemist.

Õpilasel, kes on läbinud kooli õppekava, on kujunenud põhilised väärtushoiakud ning ta mõistab oma tegude aluseks olevaid väärtushinnanguid ja tunneb vastutust tegude tagajärgede eest. Koolis luuakse alus enese määratlemisele eneseteadliku isiksusena, perekonna, rahvuse ja ühiskonna liikmena, kes on eneseteadlik ning suhtub sallivalt ja avatult maailma ja inimeste mitmekesisusse.

Kool aitab õpilasel jõuda selgusele oma huvides, kalduvustes ja võimetes ning tagab valmisoleku õpingute jätkamiseks järgneval haridustasemel ja elukestvaks õppeks. Põhikooli lõpetanud noorukil on arusaam oma tulevastest rollidest perekonnas, tööelus, ühiskonnas ja riigis.

Kärla Põhikooli õpetuses ning kasvatuses pööratakse erilist tähelepanu eesti keele õppele, sest kool peab seisma eesti rahvuse, keele ja kultuuri säilimise ja arengu eest (PRÕK § 3 lõige 7). Teadmiste, väärtushinnangute ja praktiliste oskuste omandamine ja arendamine toimub kogu kooli õppe- ja kasvatusprotsessi, kodu ja kooli koostöö ning õpilase vahetu elukeskkonna ühistoime tulemusena.

3. Õppekorraldus

Kärla Põhikoolis on õppeaasta jaotatud kaheks poolaastaks.

Õppeaasta jaguneb viieks perioodiks (perioodid on eraldatud vaheaegadega).

Koolis kasutatakse õppe korraldamisel järgmisi viise:

- aineõpetus – õpe, mille puhul õpitakse kõiki õppeaineid kogu õppeaasta vältel;
- perioodõpe – õpe, mille puhul erinevate õppeainete õpetamine toimub teatud ajal õppeaastas; õppeaine maht võib olla periooditi erinev;
- üldõpetus (1.-3. klass) – õpe, mille puhul keskendutakse teatud teemadele, eristamata tavapäraseid ainetunde;
- **LAK (lõimitud keele- ja aineõpe). Õpe toimub hilise keelekümlusmetoodika järgi vähemalt 60% ulatuses eesti keeles ja kuni 40% ulatuses ukraina või vene keeles.**

Õppe- ja kasvatustöö toimub erinevates vormides: õppetunnina, projektõppena (nt projektülesanded), õppekäiguna, õppepäevana, e-õppena või muus õppeprotsessis osalejatega kokku lepitud vormis.

Õppetunni läbiviimise koha valib õpetaja – see võib toimuda nii kooli ruumides ja territooriumil kui väljaspool seda.

3.1. Tunnijaotusplaani

Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 25 lõikes 2 on sätestatud põhikooli õpilase suurim lubatud nädala õppekoormus tundides. Põhikooli riiklikus õppekavas § 15 lõikes 3 on sätestatud põhikooli kohustuslike õppeainete nädalatundide arv. Tulenevalt põhikooli riiklikus õppekavas esitatud kohustuslikest nädalatundide arvust ning lubatud vabast tunniressursist on koostatud tunnijaotusplaani.

I kooliastme tunnijaotusplaani

	I klass	II klass	III klass	kohustuslikud tunnid	lisatunnid	kokku
eesti keel	6	7	6	19		19
inglise keel			3	3		3
matemaatika	4	4	4	10	2	12
loodusõpetus	1	1	1	3		3
inimeseõpetus		1	1	2		2
muusika	2	2	2	6		6
kunst	2/1	2/1	2/1	4,5		4,5
tööõpetus	1/2	1/2	1/2	4,5		4,5
kehaline kasvatus	3	3	3	8	1	9
informaatika		1	1		2	2
ettevõtlikkusõpe	1	1	1		3	3
nädalakoormus	20	23	25	60	8	68

II kooliastme tunnijaotusplaani

	4. klass	5. klass	6. klass	kohustuslikud tunnid	lisatunnid	kokku
eesti keel	5	3	3	11		11
kirjandus		2	2	4		4
matemaatika	4	5	5	13	1	14
inglise keel	3	3	3	9		9
vene keel			3	3		3

inimeseõpetus		1	1	2		2
loodusõpetus	2	2	3	7		7
ajalugu		2	2	3	1	4
ühiskonnaõpetus			1	1		1
kunstiõpetus	1	1	1	3		3
Käsitöö ja kodundus, tehnoloogiaõpetus	2	2	2	5	1	6
muusikaõpetus	2	2	1	4	1	5
kehaline kasvatus	3	3	2	8		8
informaatika	1	1	1		3	3
ettevõtlikkusõpe	2	1			3	3
nädalakoormus	25	28	30	73	10	83

III kooliastme tunniarvutusplaan

	7. klass	8. klass	9. klass	kohustuslikud tunnid	lisatunnid	kokku
eesti keel	2	2	2	6		6
kirjandus	2	2	2	6		6
matemaatika	5	4	5	13	1	14
inglise keel	3	3	3	9		9
vene keel	3	3	3	9		9
geograafia	1	2	2	5		5
bioloogia	1	2	2	5		5
keemia		2	2	4		4
füüsika		2	2	4		4
inimeseõpetus	1	1		2		2
loodusõpetus	2			2		2
ajalugu	2	2	2	6		6
ühiskonnaõpetus			2	2		2
kunstiõpetus	1	1	1	3		3
käsitöö ja kodundus, tehnoloogiaõpetus	2	1	2	5		5
muusikaõpetus	2	1		3		3

kehaline kasvatus	2	2	2	6		6
informaatika	1				1	1
ettevõtlus- ja karjääriõpe		1	0			
loovtöö		1			1	1
nädalakoormus	30	32	32	90	4	94

Õppekorralduslikult võivad tunniplaanis olla nii 45- kui 75-minutilised tunnid.

Ainetundide maht 45- ja 75-minutiliste tundide korral

Nädala koormus õppekavast tulenevalt (arvestuslik 45 minutiline tund)	Kokku minuteid nädalas	Kokku minuteid aastas	Kokku 75 minutilisi tunde aastas (ainekava maht)	Võimalus rakendamiseks 45 ja 75 minutiliste tundidena
1 tund	45	1575	21	<ul style="list-style-type: none"> 3 perioodil üks 75-minutiline tund nädalas 1 x 45 min igal viiel perioodil
2 tundi	90	3150	42	<ul style="list-style-type: none"> 6 perioodil üks 75-minutiline tund nädalas 2 x 45 min igal viiel perioodil
3 tundi	135	4725	63	<ul style="list-style-type: none"> 9 perioodil üks 75-minutiline tund nädalas
4 tundi	180	6300	84	<ul style="list-style-type: none"> 12 perioodil üks 75-minutiline tund nädalas ehk 2 perioodil 2 75 min tundi ja 3 perioodil 3
5 tundi	225	7875	105	<ul style="list-style-type: none"> Kokku 15 7-nädalast perioodi, st 3 75-minutilist tundi igal nädalal ja igal perioodil
6 tundi	270	9450	126	<ul style="list-style-type: none"> Kokku 18 7-nädalast perioodi, st 3 75-minutilist tundi igal nädalal kahel perioodil ja 4 75-minutilist tundi kahel perioodil
7 tundi	315	11025	147	<ul style="list-style-type: none"> Kokku 21 7-nädalast perioodi, st neli 75-minutilist tundi igal nädalal neljal perioodil ja 5 75-minutilist

				tundi igal nädalal ühel perioodil
--	--	--	--	-----------------------------------

3.2. Valikainete ja võõrkeelte valik

Kärla Põhikolis kehtestatakse valikained kooliõppekavas vastavalt vajadustele ja võimalustele arvestades kooli pedagoogide, õpilaste ja lapsevanemate ettepanekuid.

Kooliastmete tunnijaotusplaanides on toodud lisaks riikliku õppekava kohustuslikele tundidele lisatunnid.

Kooli tavaklassides ei kaasne õppekava tunnijaotusplaanis antud lisatundidega riiklikus õppekavas esitatud õpitulemustele ja õppesisule täiendavaid õpitulemusi ja õppesisu. Lisatunnid võimaldavad klassi- või aineõpetajal õpitulemuste saavutamiseks vajalike meetodite valiku kaudu pöörata süvendatud tähelepanu üld- ja valdkonnapädevuste omandamisele.

I kooliastme lisatunnid on matemaatikas (2), kehalises kasvatuses (1).

II kooliastme lisatunnid on matemaatikas (1), ajaloo (1), muusikas (1), käsitöös ja tehnoloogias (1).

III kooliastme lisatunnid on matemaatikas (1).

Valikainena on tunnijaotusplaani lisatud:

1.- 5. klass ettevõtlikkusõpe;

2.-7. klass informaatika;

8. klass loovtöö ning ettevõtlus- ja karjääriõpe „Ettevõtlikuna töömaailma“.

Valikainete ainekavad on esitatud Kärla Põhikooli õppekavas.

A-võõrkeelena õpetatakse inglise keelt.

B-võõrkeelena õpetatakse vene keelt.

3.3. Läbivate teemade rakendamine

Läbivad teemad on üld- ja valdkonnapädevuste, õppeainete ja ainevaldkondade lõimingu vahendiks ning neid arvestatakse koolikeskkonna kujundamisel. Läbivad teemad on aineülesed ja käsitlevad ühiskonnas tähtsustatud valdkondi ning võimaldavad luua ettekujutuse ühiskonna kui terviku arengust, toetades õpilase suutlikkust oma teadmisi erinevates olukordades rakendada.

Õpetuses ja kasvatuses käsitletavat läbivad teemad on:

1) elukestev õpe ja karjääri planeerimine – taotletakse õpilase kujunemist isiksuseks, kes on valmis õppima kogu elu, täitma erinevaid rolle muutuvus õpi-, elu- ja töökeskkonnas ning kujundama oma elu teadlike otsuste kaudu, sealhulgas tegema mõistlikke kutsevalikuid;

2) keskkond ja jätkusuutlik areng – taotletakse õpilase kujunemist sotsiaalselt aktiivseks, vastutustundlikuks ja keskkonnateadlikuks inimeseks, kes hoiab ja kaitseb keskkonda ning väärtustades jätkusuutlikkust, on valmis leidma lahendusi keskkonna- ja inimarengu küsimustele;

3) kodanikualgatus ja ettevõtlikkus – taotletakse õpilase kujunemist aktiivseks ning vastutustundlikuks kogukonna- ja ühiskonnaliikmeks, kes mõistab ühiskonna toimimise põhimõtteid ja mehhanisme ning kodanikualgatuse tähtsust, tunneb end ühiskonnaliikmena ning toetub oma tegevuses riigi kultuurilistele traditsioonidele ja arengusuundadele;

4) kultuuriline identiteet – taotletakse õpilase kujunemist kultuuriteadlikuks inimeseks, kes mõistab kultuuri osa inimeste mõtte- ja käitumislaadi kujundajana ning kultuuride muutumist ajaloo vältel, kellel on ettekujutus kultuuride mitmekesisusest ja kultuuriga määratud elupraktikate eripärast ning kes väärtustab omakultuuri ja kultuurilist mitmekesisust ning on kultuuriliselt salliv ja koostööaldis;

5) teabekeskond – taotletakse õpilase kujunemist teabeteadlikuks inimeseks, kes tajub ja teadvustab ümbritsevat teabekeskonda, suudab seda kriitiliselt analüüsida ning toimida selles oma eesmärkide ja ühiskonnas omaksvõetud kommunikatsioonietika järgi;

6) tehnoloogia ja innovatsioon – taotletakse õpilase kujunemist uuendusaltiks ja nüüdisaegseid tehnoloogiaid eesmärgipäraselt kasutada oskavaks inimeseks, kes tuleb toime kiiresti muutuvas tehnoloogilises elu-, õpi- ja töökeskkonnas;

7) tervis ja ohutus – taotletakse õpilase kujunemist vaimselt, emotsionaalselt, sotsiaalselt ja füüsiliselt terveks ühiskonnaliikmeks, kes on võimeline järgima tervislikku eluviisi, käituma turvaliselt ning kaasa aitama tervist edendava turvalise keskkonna kujundamisele;

8) väärtused ja kõlblus – taotletakse õpilase kujunemist kõlbliselt arenenud inimeseks, kes tunneb ühiskonnas üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid koolis ja väljaspool kooli, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires.

Läbivate teemade õpe realiseerub:

1) õppekeskkonna korralduses – kooli vaimse, sotsiaalse ja füüsilise õppekeskkonna kujundamisel arvestatakse läbivate teemade sisu ja eesmärgi. Õpilastele on loodud turvaline, keskkonnasõbralik ja õpilase arengut toetav mitmekesine füüsiline õpikeskkond; õppimist ja õpilaste aktiivsust, loovust ja ettevõtlikkust toetav ning üldinimlikke väärtusi austav vaimne õpikeskkond; koostööd, kodanikualgatus, suhtlemisoskust, ideede paljusust väärtustav sotsiaalne õpikeskkond.

2) aineõppes – läbivatest teemadest lähtudes tuuakse aineõppesse sobivad teemakäsitlelused, näited ja meetodid, viiakse koos läbi aineteülelised, klassidevahelisi ja ülekoollisi projekte. Õppeainete roll läbiva teema õppes on lähtuvalt õppeaine taotlustest ja õppesisust erinev, olenevalt sellest, kui tihe on ainevaldkonna seos läbiva teemaga;

3) valikainete valikul – valikained toetavad läbivate teemade taotlusti;

4) läbivatest teemadest lähtuvas või õppeaineid lõimivas loovtöös – õpilased võivad läbivast teemast lähtuda selle loovtöö valikul, mida tehakse kas iseseisvalt või rühmatööna;

5) korraldades võimaluse korral koostöös kooli pidaja, paikkonna asutuste ja ettevõtete, teiste õppe- ja kultuuriasutuste ning kodanikuühendustega klassiväliselt

õppetegevust ja huviringide tegevust ning osaledes maakondlikes, üle-eestilistes ja rahvusvahelistes projektides.

3.4. Lõimingu rakendamine

Õppetegevus ja selle tulemused kujundatakse tervikuks lõimingu kaudu. Lõiming toetab õpilaste üld- ja valdkonnapädevuste kujunemist. Lõimingu saavutamist kavandatakse kooli õppekava arenduse ning õppe- ja kasvatustegevuse planeerimise käigus õpetaja töö planeerimise ja kooli üldtööplaani tasandil.

Lõimingu mõte seisneb selles, et ühel või teisel moel seostatakse eraldiseisvaid õpetatavaid teadmisi ja oskusi, asetades need reaalse elu konteksti, aidates õpilastel neid mõtestada ning siduda ühtseks tervikuks, õpilane on motiveeritud õppima ning osaleb õppeprotsessis aktiivselt.

Lõimingu puhul on oluline lõimingutsentri määratlemine. Lõimingutsentrit kasutatakse millegi saavutamiseks. Lõimingutsenter on midagi, mille ümber õppetegevus kavandatakse. Lõimingutsentriks võib olla:

- teadmine, oskus, suhtumine, keskne idee;
- erinevad õppeviisid (individuaalne, paaris- ja rühmatöö, diskussioon, ajurünnak, probleemõpe, õppekäik, ekskursioon, matk), mis aitavad õpilasel omandada erinevaid töövõtteid ja saada kogemusi;
- õppeülesanded (projekt, referaat, uurimistöö, loovtöö, essee), mis täidavad olulist rolli sisemise lõimingu saavutamisel;
- probleem, meetod või vahend, millega kaks või enam õpikogemust seostatakse.

Tegevusteks võivad olla projektide kavandamine ja teostamine, probleemide lahendamine, uurimine, küsimuste esitamine ja neile vastuste leidmine.

Lõimingu õnnestumiseks on oluline õpetajate omavaheline koostöö.

4. Üldpädevuste kujundamiseks ja õppekeskkonna mitmekesistamiseks kavandatud tegevused

Riikliku õppekava tähenduses on pädevus asjakohaste teadmiste, oskuste ja hoiakute kogum, mis tagab suotlikkuse teatud tegevusalal või -valdkonnas loovalt, ettevõtlikult ja paindlikult toimida. Üldpädevused on aine- ja valdkonnaülesed pädevused, mis on väga olulised inimeseks ja kodanikuks kasvamisel (PRÕK § 4).

Kärļa Põhikooli õpilastes kujundatavad üldpädevused on:

Kultuuri- ja väärtuspädevus

Meie koolis on õpilased kaasatud rahvusvahelistesse projektidesse, me tähistame rahvakalendri tähtpäevi erinevate vanusegruppidega integreeritult; toimuvad õpilastööde näitused, õpilaskontserdid, algklasside jõulunäidendid, osaleme maakondlikel taidlusüritustel; vajalik on piduliku ja akadeemilise riietuse kandmine üritustel ja aktustel; toimuvad tunnid kohalikus raamatukogus, emakeelepäeva ja

võõrkeelte, mingi teise riigi või ainepõhiste päevade tähistamine; koostöö Kärla muusikakooliga; kodumaa sünnipäeva tähistamine direktori ja ÕE presidendi piduliku vastuvõtuga, kooli sünnipäeva tähistamine, osalemine maakondlikel ja vabariiklikel laulu- ja tantsupidudel, teatrikülastused. Õpetajad arutavad tundides läbi õpilastele eakohaselt päevakajalised sündmused meie ühiskonnas ja maailmas. Arutelu käigus käsitleb õpetaja sallivuse aluseks olevat mõtteviisi: igal sündmusel on vähemalt kaks põhjendust või tõlgendust, igal seisukohal on vähemalt üks vastandseisukoht. Keskendutakse teiste loomingu väärtustamisele; kujundatakse õpilaste ilumeelt. Järgitakse põhimõtet, et teistele esitatud kirjalik töö peab alati olema korrektselt ja esteetiliselt vormistatud.

Sotsiaalne ja kodanikupädevus

Meie kooli õpilased osalevad rahvusvahelistel, maakondlikel kui ka koolisisestel projektides; koolis arvestatakse HEV õpilastega; õpilasi õpetatakse arvestama kogukonnas elavate erivajadustega inimestega - tolerantsuse kasvatamine (Sõmera Kodu kliendid); jätkub koostöö koostööpartneritega Kärla lasteaias, raamatukogus, rahvamajas, sööklas, spordihallis, noortekeskuses, Noorkotkaste ja Kodutütardega; kodutütarde valmistatud jõulukaartide saatmine koostööpartneritele; jõulukiriku külastamine; Eesti Vabariigi aastapäeva tähistamine direktori ja ÕE presidendi piduliku vastuvõtuga; toimuvad õppekäigud.

Vastutustunde kujundamine toimub eelkõige kokkulepete sõlmimise ja neist järjekindla kinnipidamise jälgimise teel. Kokkulepete saavutamine tähendab osapoolte ärakuulamist ja teineteisega arvestamist. Demokraatliku mõtteviisi kujundamine õpilastes toimub igapäevase õppe- ja kasvatusprotsessi korralduse kaudu.

Õppeprotsessi kavandamine on avalik ja õpilased peavad olema sellest teadlikud. Kõik muutused õppeprotsessi käigus arutatakse õpilastega läbi, sest õpilased on õppeprotsessis partnerid. Kehtestatud reeglite järgimisel näitavad õpetajad alati õpilastele ise eeskujut. Tähelepanu pööratakse kõikides õppeainetes õpilaste koostööoskuste arendamisele meeskonnas töötamiseks. Osaleme projektis „Tagasi kooli!“.

Enesemääratluspädevus

Meie koolis toimub õpilaste hammaste profülaktiline kontroll hambaarsti juures; hea koostöö kohaliku perearstikeskusega; ennetustööna toimuvad noorsoopolitsei loengud; probleemide lahendamisel on antud asjaosalistele analüüsivõimalused; klassijuhatajad ja aineõpetajad suunavad õpilasi jälgima tervislikke eluviise; õpilaste suunamine ja soovitamise huvialaringidesse; osavõtt maakondlikust projektist KEAT (Kaitse end ja aita teist), „Mina ja meri ka“, „Lapsed turvaliselt merele“; liikumisnädal ja südamenädal; osalemine eTwinningu projektides. Kõikides õppeainetes kasutatakse kirjeldava tagasiside raames õpilaste enesehindamist, mille käigus õpilased õpivad määratlema enda tugevaid ja nõrku külgi ning kavandama parendustegevusi. Õpilaste poolt tehtud kirjalikud tööd peavad sisaldama tagasisidet sooritus tugevuste ja nõrkuste

kohta. Õpilastega läbiviidavad arenguestlused põhinevad õpilaste eneseanalüüsil. Osaleme Tervist Edendavate Koolide võrgustikus.

Õpipädevus

Meie kooli õpilased võtavad osa maakondlikest olümpiaadidest, konkurssidest ja võistlustest; osalevad üleriigilistel konkurssidel ja rahvusvahelistel võistlustel – Känguru, Matetalgud; osalemine erinevates viktoriinides; toimub kirjalike tööde koostamine alates 2. klassist ja alates 4. klassist referaatide vormindamine arvutis; etlemiskonkurss; koolisisese emakeelenädala raames toimuvad erinevaid õpioskusi nõudvad üritused (etteütlu kirjutamine, kauni käekirja konkurss, omaloomingu konkurss jmt); toimuvad riiklikud tasemetööd; kõikides klassides toimuvad õppeekskursioonid; klassijuhatajate poolt viiakse läbi karjääriõpet; õpioskuste õpetamine; koolis on tugisüsteemide mitmekesisus; toimuvad koolitused lapsevanematele, õpilastele ja õpetajatele; toimuvad arenguestlused lapsevanemate, õpilaste ja õpetajatega; toimuvad raamatukogutunnid, töötavad erinevad huviringid. Kõikides õppeainetes keskendutakse funktsionaalse lugemisoskuse arendamisele. Kujundatakse oskusi leida informatsiooni erinevatest allikatest. Õpiraskuste esinemisel koostatakse esmase õpiabimeetmena õpilasele kirjalik individuaalne järeleaitamise plaan.

Suhtluspädevus

Meie kooli õpilasi aitavad ennast selgelt ja viisakalt väljendada iga-aastased emakeelenädala tegemised; väärtustama õigekeelsust ja väljendusrikast keelt õpivad õpilased läbi referaatide koostamise, III kooliastme loovtöö koostamise; õpilastele on antud võimalus suhelda erinevates rahvusvahelistes projektides; kooli veebilehele ja FB lehele lugude kirjutamine; IT õpe koolis ja projektitöodes; ÕE liikmete töö kooli ürituste organiseerimisel ja läbiviimisel. Suurt tähelepanu pööratakse õpilase esinemisalase pädevuse kujunemisele. Õpilastel kujundatakse oskused anda kaasõpilastele konstruktiivset kirjalikku ja suulist tagasisidet. Tagasiside andmine toimub õpetaja juhendamisel.

Matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus

Meie kooli õpilased oskavad kasutada ja mõistavad ainealast terminoloogiat; tunnevad ja teavad ja järgivad katsete läbiviimisel ohutustehnikat; toimub loodusprogrammide osavõtt algklassidest alates; igakevadine metsa istutamine alates 5. klassist; külalisesinejate kutsumine (sh kooli vilistlasi). Õuesõppe rakendamine ainetundides; olümpiaadidest osavõtt, Matetalgutest ja Känguru konkurssidest osavõtmine.

Ettevõtlikkuspädevus

Meie kooli tunnivälised üritused kavandatakse projektipõhisena, kuhu kaasatakse õpilased.

Õpilased korraldavad kohvikuid, laatasid; osalevad koos vanematega kooli heategevus-oksjonil; toimub igakevadine metsaistutamine; 9. klassi õpilaste töövarjupäev; ÕE liikmete töö kooli ürituste organiseerimisel ja läbiviimisel; koostöös õpilastega

korraldatakse traditsioonilisi üritusi – õpetajatepäeva, Jukude-Mannide ristimist, mihkli- ja jõululaata, jõulupidu, jäljendusvaadendit, jüripäeva (kevadolümpia), tutipidu; laste organiseeritud klassiõhtud; klassi ühisüritused, pikapäevarühmas toimib projekt „Suur Sõber“; TORE (Tugiõpilaste Oma Ring Eestis). Kool viib läbi enesehindamist Ettevõtliku Kooli programmi raames. Õppeprotsessis kavandatakse ühe aine piires kui ka õppeainete vahelisi projektipõhiseid õppemeetodeid. 1.-5. klassini toimub ettevõtlusõpe „7 sammu“.

Digipädevus

Meie koolis toimuvad informaatikatunnid alates 2. klassist; toimub järelevalve digivahendite kasutamisel; oluline on teavitustöö - külalisesinejad internetiturvalisuse teemal, õpilaste, lapsevanemate ja õpetajate koolitus IT turvalisuse alal; rahvusvaheline projektitöö, referaatide, loovtööde ja muu sisuloome arvutis ning nutiseadmes koostamine; esitluste tegemine; digiviktoriini läbiviimine. Õppijate digipädevuste toetamine meie koolis toimub lõimitud õppetegevusena, BeeBotid algklassides pesapäevadel ja I kooliastme ühistegevusena, Keeltekool.eu e-õppevara kasutamine vene keele tundides, Avita [e-tunnid](#) mälu pulgal, Opiq.ee, opiveeb.ee, QR-jaht siseruumides ja looduses, fotokonkursid, programmeerimine arvutitundides ja robotikaringis, [e-koolikott](#), erinevad nutirakendused. Digipädevuste arendamiseks saavad õpilased ainetundides igapäevaselt kasutada tahvelarvuteid. Tahvelarvutid on abiks ka kaasavas õppeprotsessis.

Õppekava rakendamist toetavad (sh ülekoollised) ühistegevused, mis toimuvad igal õppeaastal:

- osalemine Tervist edendavate koolide ja Ettevõtlike koolide võrgustikus;
- kodumaa sünnipäeva tähistamine direktori ja ÕE presidendi piduliku vastuvõetuga;
- kooli sünnipäeva tähistamine,
- liikumistegevused: matkad, Reipalt koolipinki, spordi- ja huviringid; liikumis- ja südamenädala tegevused, kooli MV kergetõustikus, kevadolümpia;
- talgupäevad 2 korda õppeaastas;
- keskkonnahariduse projektid;
- osalemine maakondlikes projektides: KEAT (Kaitse end ja aita teist), „Mina ja meri ka“, „Lapsed turvaliselt merele“;
- laatade ja kohvikute korraldamine;
- kevadine metsaistutamine;
- erinevad projektipäevad;
- osalemine maakondlikel olümpiaadidel, üritustel ja võistlustel;
- tähtpäevadega seotud üritused.

Aineülesed õppereisid ainevaldkondade- ja üldpädevuste saavutamiseks:

1.-3. klassis toimuvad ekskursioonid Lääne-Saaremaal (nt. Viidumägi; Karja pagar ja Panga pank, Angla Tuulikumägi; Mihkli Talumuuseum Vikil, Odalätsi allikad, Karujärv, Suuriku pank) ja matkad kodukoha kaunites paikades.

4. klassis toimub ekskursioon Kuressaarde ja jalgrattamatk koduvalla vaatamisväärtustega tutvumiseks.
5. klassis toimub ekskursioon Ida-Saaremaale ja Muhumaale ning jalgrattamatk koduvalla vaatamisväärtustega tutvumiseks.
6. -8. klassis toimuvad kahepäevased ekskursioonid Eestimaa erinevatesse paikadesse (nt. Lõuna-Eesti, Ida-Virumaa, Kesk-Eesti, Põhja-Eesti, Lääne-Eesti ja Hiiumaa).

5. Liikluskasvatuse kavandatud teemad ja eesmärgid kooliastmeti

Kooli poolt läbiviidav liikluskasvatus toimub vastavalt ja kooskõlas Vabariigi Valitsuse

20. oktoobri 2011. a määrusega nr 136 „Laste liikluskasvatuse kord“.

Vastavalt liikluseaduse § 4 lõige 1 on liikluskasvatuse eesmärk kujundada üksteisega arvestatavaid liiklejaid, kellel on:

- 1) ohutu liiklemise harjumused ja kes tajuvad liikluskeskkonda ning hoiduvad käitumast teisi liiklejaid ohustavalt ja liiklust takistavalt;
- 2) teadmised ja oskused, mis toetavad nende endi ja teiste liiklejate toimetulekut ja ohutust mitmesugustes liiklusolukordades nii jalakäija, sõitja kui ka juhina.

Kooli rolliks on vastavalt liikluseaduse § 4 lõikele 2 viia läbi laste liikluskasvatust ja valmistada õpilasi ette ohutuks liiklemiseks.

Liikluskasvatuse teemad kooliastmeti tulenevad läbivast teemast „Tervis ja ohutus“:

Need on järgmised:

- 1) jalakäija liiklusreeglid;
- 2) ohutu liikluskäitumine;
- 3) liikluses kehtivate normide järgimine ja kaasliiklejatega arvestamine;
- 4) liikluse reeglitest tulenevad õigused, kohustused ja vastutus.

I kooliastmes on liikluskasvatuse eesmärgiks:

- 1) ohutuse väärtustamine ning tähelepanu pööramine ohutusele igapäevases õppe- ja kasvatustegevuses;
- 2) oskus mõista ja väärtustada iseenda ohutust ning ohutut käitumist; ohuolukordade tekkepõhjuste selgitamine, ohu ennetamine, ohutust tagavate turvavahendite kasutamine, abi kutsumine.

II kooliastmes on liikluskasvatuse eesmärgiks:

- 1) õpetada mõistma ja väärtustama ohutust, iseenda turvalisust ning ohutut käitumist; oskus osaleda aruteludes ohu ennetavate tegevuste analüüsimisel ja õigete hoiakute kujunemisel;
- 2) ohutusalaste teadmiste, oskuste, vilumuste lõimimine (õpetamine reaalses liikluskeskkonnas).

III kooliastmes on liikluskasvatuse eesmärgiks:

1) õpetada mõistma ja väärtustama ohutust, iseenda turvalisust ning ohutut käitumist;

oskus osaleda aruteludes ohtu ennetavate tegevuste analüüsimisel ja õigete hoiakute kujunemisel;

2) ohutust tagavatest seadustest tulenevate käitumisharjumuste kujundamine, teadmiste rakendamine oskuste ja vilumusteni, praktilised ohutusalased õppused.

Vabariigi Valitsuse 20. oktoobri 2011. a määrusega nr 136 „Laste liikluskasvatuse kord“

§ 6 lõike 5 kohaselt liikluskasvatuse teemad, mida käsitletakse integreerituna ainetundides, kavandatakse aineõpetajate poolt õppetegevust planeerides.

6. III kooliastme loovtöö temaatika valiku, juhendamise, töö koostamise ja hindamise kord

6.1. Üldsätted

Vabariigi valitsuse 06.01.2011 määrus nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“ paragrahv 15 ütleb, et III kooliastmes korraldab põhikool õpilastele loovtöö, milleks on uurimus, projekt, kunstitöö vmt. Kärla Põhikoolis teostatakse loovtöö 8. klassis. Loovtöö toetab õpilase teadmiste, tööoskuste ja eneseväljenduse arengut, toetab avastuslikku ja uurivat õppimist. Loovtööd võib teha nii individuaalselt kui ka rühmatööna.

Loovtöö sooritamine on põhikooli lõpetamise tingimuseks.

Kooli poolt valitud temaatika lähtub õppekava läbivatest teemadest või on õppeaineid lõimiv. Täpsema teemavaliku teeb õpilane ise koostöös juhendajaga.

6.2. Loovtöö eesmärgid

- erialase teaduskirjanduse ning andmete kogumise ja nendega töötamise kogemuste omandamine;
- korrektse kirjaliku väljendusoskuse (teaduskeele ja erialase) terminoloogia omandamine;
- töö korrektse, juhendit rangelt järgiva vormistamisoskuse omandamine;
- süvendada erialase kirjanduse refereerimisoskust;
- autorite seisukohtade esituse ja võrdlemise oskuse omandamine;
- autori omapoolse arvamuse ja järelduse esitamise oskuse omandamine;
- loova mõtlemise ja omapoolse arvamuse sõnastamise oskuse süvendamine;
- õppeainetes omandatud teadmiste ja oskuste kasutamine loovtöös;
- üldpädevuste kujundamise toetamine (iseseisev töötamine, probleemide lahendamine, kriitiline mõtlemine, argumenteerimis-, eneseväljendus- ja

esinemisoskus, töö allikate ja andmetega, tegevuse planeerimine, loovtöö vormistamine ja esitlus IKT vahendeid kasutades jne);

- loovtöö käigus õpilased omandavad tervikut looma, kasutades teoreetilisi ja praktilisi eelteadmisi;
- õppeainete lõimumise ja loovtöö protsessi kaudu õpilase terviklikuma maailmapildi kujunemine.

6.3. Loovtööde liigid

Õppeaineid lõimivaks ja läbivatest teemadest lähtuvaks loovtööks võib olla uurimistöö, projektid, kunsttöö, heliteos, õppevahend või muu taoline töö.

- **Loovtöö kui uurimistöö** on õpilase poolt ette valmistatud kirjalik töö. Uurimus põhjendab probleemivalikut, annab ülevaate uurimuse taustast, püstitab uurimisküsimused, kajastab andmeid ja tõendusmaterjali kogumist, kirjeldab tulemusi ning esitab tulemuste analüüsi, järeldused ja kokkuvõtte ning kasutatud allikate loetelu. Uurimistöö on algupärane ja süsteemne ning uurimuse tulemused on tõendatavad ja selgitatud. Uurimistöö kajastab õpilase uurimistulemusi ja seisukohti ning ei piirdu üksnes refereerimisega.
- **Loovtöö kui projekt** on kindla eesmärgi ja ulatusega terviklik töö(ülesanne) vm ettevõtmine, mis annab võimaluse üksi või koos kaaslastega oma mõtteid ja ideid ellu viia. Projekt annab organiseerimiskogemust, juhtimis- ja meeskonnatöökogemust, algteadmisi eelarve koostamisest ja veel palju teisi elus toimetulekuks tarvilikke kogemusi. Projekti võib kaasata ka erinevaid loovtöö liike olenevalt projekti teemast. Näiteks lühiaurimust, erinevaid õpilaste esinemisi (kontsert, etendus), esitlusi, näituste ning ürituste korraldamist jm. Praktilise töö kohta kirjutab õpilane ka kirjaliku töö, mis sisaldab taustinfot ja õpilane kirjeldab oma tegevuse käiku.
- **Loovtöö kui muusikateos või kunsttöö** kätkeb endas uudseid, innovaatilisi ideid ning on eneseteostusrõõmu pakkuv ja silmaringi arendav. Loovtöö võib olla nii praktiline töö kui vaimse ideekandja. Kui antud valdkonna loovtöös kasutatakse ideid ja mõtteid teiste autorite loomingust, tuleb lähtuvalt autorikaitse seadusest lähtuvalt viidata kasutatud teose autorile ja tema loomingule. Loovtöö muusikateosena võib olla õpilase omalooming kui ka muusikateose esitamine. Kunsttöö teostamise tehnikaks võib olla maal, joonistus, graafika, skulptuur, keraamika, videofilm, animatsioon, tantsukava, disaini- ja moekunstiteosed jne. Projekti- ja kaunite kunstide tööde puhul koostab õpilane ka kirjaliku osa, mis vormistatakse vastavalt kooli poolt kehtestatud nõuetele.

6.4. Loovtöö juhendamise põhimõtted

Kooli loovtööde koordinaator koostab loovtööde teostamise ajakava, viib läbi nõustamise 7. kl klassijuhatajale ja õpilastele. Selgitatakse loovtöö mõistet, eesmäärke ja liike, korraldust ning hinnangu andmist.

- õpilasele on juhendaja ja teema valik vaba
- täiendavalt on kodulehel avatud teemade andmebaas
- õpilased valivad loovtöö teemad 8. klassi septembrikuus
- direktor kinnitab kaitsmise komisjoni ja kaitsmise kuupäeva käskkirjaga oktoobrikuus;
- loovtöö juhendamine toimub vastavalt aja planeeringule.

Juhendaja

- aitab õpilast teema lahtimõtestamisel ja tegevusplaani koostamisel;
- soovitab vajadusel kirjandust ja annab suuniseid info leidmisel;
- jälgib töö vastavust sisuliste nõuetele;
- jälgib ja toetab töö kirjalikul vormistamisel;
- jälgib ajakava;
- koordineerib rühmatöös õpilaste panust;
- julgustab ja innustab probleemide tekkimise korral neid lahendama;
- aitab õpilast loovtöö esitluse vormi valikul (multimeedia, esitlus, stendi ms);

Klassijuhataja

- toetab oma klassi õpilasi;
- jälgib loovtöö sooritamise tähtaegadest kinnipidamist;
- hoiab sidet töö juhendajaga ja lapsevanematega.

6.5. Loovtöö koostamise ja vormistamise põhimõtted

- loovtööde koordinaator tutvustab õpilasele loovtöö kavandamise, teostamise ja vormistamise põhimõtteid;
- juhendaja annab õpilasel vajaliku õppematerjali valitud teema kohta;
- õpilane tutvub vastavasisulise kirjanduse ja varasemate loovtöödega, sõnastab koostöös juhendajaga idee, koostab loovtöö kavandi, tegevuskava idee/ülesande lahendamiseks, teostab idee ja vormistab selle;
- loovtööl peab olema kirjalik väljund; kirjalik selgitus avab loovtöö tausta, esitab eesmärgid, kirjeldab tööprotsessi ja tulemust;
- kirjalik loovtöö peab olema vastavuses Kärla Põhikoolis kehtiva kirjalike tööde vormistamise juhendiga;
- loovtööd (koopiat, fotod, CD vms) ja selle kirjalikku kokkuvõtet säilitatakse Kärla Põhikoolis;
- loovtööks ei ole ainekavas ettenähtud töö.

6.6. Loovtööle hinnangu andmine

- loovtööle hinnangu andmine toimub loovtöö kaitsmise käigus; õpilase loovtööd ei hinnata numbriliselt, vaid talle antakse sõnalist tagasisidet loovtöö teostamise protsessi ja tulemuste kohta;
- loovtööle antakse hinnang arvestatud/mittearvestatud;
- loovtööle antakse hinnang neljas valdkonnas:

- loovtöö sisu (vastab teemale, seatud eesmärgid on saavutatud, töö ülesehitus on loogiline);
  - loovtöö protsess (õpilase algatusvõime ja initsiatiiv, ajakava järgimine, kokkulepetest kinnipidamine, suhtlemisoskus. Loovtöö protsessile annab kirjaliku hinnangu loovtöö juhendaja);
  - loovtöö vormistamine (töö on vormistatud nõuetele vastavalt);
  - loovtöö esitlemine (ettekande ülesehitus nõuetekohane, kõne selge ja arusaadav).
- loovtöö kaitsmiseks moodustatakse 4-liikmeline kaitsekomisjon, mille kinnitab direktor;
  - loovtöö kaitsmisele lubatakse õpilane, kui tema töö on juhendaja hinnangul kaitsmiskõlbulik ja töö kirjalik osa on tähtaegselt esitatud;
  - juhendaja poolt heaks kiidetud loovtöö kirjaliku osa esitab õpilane retsensendile tutvumiseks kaks nädalat enne töö kaitsmist;
  - loovtöö kaitsmine on avalik, kus osalevad ka 7. klassi õpilased, juhendajad, retsensendid. Loovtöö koostaja teeb 5 - 10-minutilise kaitsekõne, põhjendades teema valikut ja töö eesmärki, kirjeldades töö käiku ja saadud tulemusi. Suulise ettekande toetamiseks võib kasutada esitlust, multimeediat, stendi jms. ja praktilise loovtöö korral esitleb õpilane oma tööd;
  - ettekande lõpus annab loovtöö juhendaja praktilisele tööprotsessile ja selle tulemusele omapoolse hinnangu. Rühmatöö korral annab juhendaja hinnangu iga liikme panusele. Kaitsmiskomisjon ja kuulajad võivad esitada tööd puudutavaid küsimusi;
  - retsensent peab välja tooma töö huvipakkuvad osad ja välja tooma puudused;
  - kui loovtöö ei vasta nõuetele, siis kokkuleppel hindamiskomisjoniga leitakse võimalus selle uuesti kaitsmiseks.

7. Õpilase arengu ja õppimise toetamise ja hindamise korraldus

7.1. Üldsätted

1. Hindamise seaduslik alus

Teadmiste ja oskuste hindamisel lähtutakse Põhikooli- ja gümnaasiumiseadusest §29, Põhikooli riiklikust õppekavast §19-23, kooli õppekava hindamise korraldusest; individuaalse õppekava sätetatud erisustest.

Käitumise ja hoolsuse hindamisel lähtutakse kooli õppekava ja kodukorra nõuetest.

2. Hindamise põhimõisted

- 1) Hindamine on õppimise ja õpetamise lahutamatu osa, mille käigus antakse kindlate hindamiskriteeriumite alusel õiglane, autentne ja erapooletu hinnang

õpilaste teadmiste ja oskuste omandamise taseme kohta vastavalt õppekavas kirjeldatud õpiväljunditele.

- 2) Õpiväljund või õpitulemus on õppimise tulemusel omandatud teadmiste ja oskuste (sh üld- ja võtmeoskused) kogum, mille saavutatust hinnatakse.
- 3) Hindamine on süstemaatiline teabe kogumine õpilase arengu kohta, sh taseme määratlemine; selle teabe analüüsimine ja tagasiside andmine. Hindamine on aluseks õppe edasisele kavandamisele.
- 4) Hindamismeetod on omandatud teadmiste ja oskuste tõendamise viis. Hindamisel kasutatakse mitmesuguseid meetodeid, hindamisvahendeid ja –viise.
- 5) Hindamiskriteeriumid kirjeldavad hindamismeetoditega tõendatavate teadmiste ja oskuste oodatavat taset ning ulatust. Mitteeristava hindamise korral kirjeldatakse hindamiskriteeriume lävendi tasemel (riiklikus õppekavas sätestatud tase). Eristava hindamise korral on hindamiskriteeriumid seotud hindamisskaalaga.

3. Hindamise eesmärgid

3.1. Teadmiste ja oskuste hindamise eesmärgid on:

- 1) toetada õpilase arengut;
- 2) anda tagasisidet õpilase õppeedukuse kohta;
- 3) innustada ja suunata õpilast sihikindlalt õppima;
- 4) suunata õpilase enesehinnangu kujunemist, suunata ja toetada õpilast edasise haridustee valikul;
- 5) suunata õpetaja tegevust õpilase õppimise ja individuaalse arengu toetamisel;
- 6) anda alus õpilase järgmise klassi üleviimiseks ning kooli lõpetamise otsuse tegemiseks.

3.2. Käitumise ja hoolsuse hindamise eesmärgid on:

- 1) suunata õpilast järgima üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme ning täitma kooli kodukorra nõudeid;
- 2) motiveerida õpilast täitma õppeülesandeid ja nendega kaasnevaid kohustusi;
- 3) suunata õpilast tegema koostööd, arvestama kaaslastega, arendama sotsiaalseid oskusi;
- 4) suunata arendama iseseisvalt töötamise oskusi.

4. Hindamisest teavitamine

- 1) Hindamisest teavitamine toimub õppeinfosüsteemi kaudu. Lisaks õppeinfosüsteemis olevale ainekaardile tutvustab õpetaja iga perioodi alguses õpilastele nii poolaasta kui õppeaasta lõpuks nõutavaid õpitulemusi, nende hindamise viisi, aega ja vormi, samuti kokkuvõtva poolaastahinde kujunemist.
- 2) I kooliastmes kirjeldatakse ainekaardil poolaastate jooksul saavutatavaid õpitulemusi; II ja III kooliastmes kirjeldatakse mitteeristava hindamise puhul arvestuse saamiseks piisav õpitulemus (selle saavutatuse hindamiskriteerium).

- 3) Õpilasel on õigus teada, millised õpiülesanded on aluseks kokkuvõtvale hindele/hinnangule, samuti milliste õpiülesannete (kontrolltööd jm kontrolltööga samaväärsed tööd, vt peatükk 7.2. punkt 1.1. lõige 1) täitmine on õpilasele kohustuslik.
- 4) Käitumise ja hoolsuse hindamise põhimõtteid tutvustab õpilastele õppeaasta alguses klassijuhataja.
- 5) Õpilasel ja tema vanematel on õigus saada teavet õpilase hinnete kohta õppeinfosüsteemi vahendusel, klassijuhatajalt ja aineõpetajatelt.

5. Hinde vaidlustamine

- 1) Õpilasel ja tema seaduslikul esindajal on õigus hindeid ja/või sõnalisi hinnanguid vaidlustada kümne tööpäeva jooksul pärast hinde ja/või hinnangu avaldamist, esitades kooli direktorile kirjalikult vastava avalduse koos põhjendusega.
- 2) Kooli direktor teeb otsuse ja teavitab sellest taotluse esitajat kirjalikult viie tööpäeva jooksul otsuse vastuvõtmise päevast alates.

7.2. Teadmiste ja oskuste hindamise ning tagasisidestamise korraldus

1. Hindamise põhimõtted

- 1) Õppeaasta jaguneb viieks õpperiiodiks (õppeperioodid on eraldatud vaheaegadega), kokkuvõtvalt hinnatakse ja antakse tagasisidet poolaastate kaupa: teise õppeperioodi järel saavad õpilased I poolaasta hinde/tagasiside ja viienda õppeperioodi järel teise poolaasta hinde/tagasiside.
- 2) Õpilase teadmisi ja oskusi hindab vastava aine õpetaja õpilase suuliste vastuste, kirjalike ja praktiliste tööde alusel, arvestades õpilase teadmiste ja oskuste vastavust õppekavas esitatud õpiväljunditele.
- 3) Koolis toimub nii protsessihindamine kui kokkuvõttev hindamine. Mõlemal juhul on kasutuses:
  - õppimist toetav hindamine (kujundav);
  - eristav hindamine;
  - mitteeristav hindamine.
- 4) Kokkuvõttev hindamine on õppeprotsessi käigus antud suulise hinnangu ja hinnete koondamine poolaasta ja aasta hinneteks ja hinnanguteks. Poolaastahinne ei kujune protsessihinnete aritmeetilise keskmise põhjal.
- 5) Kui õppeaine toimub ainult kolmel perioodil, siis pannakse välja 2. poolaasta hinne ja aastahinne.
- 6) Õppeaine aastahinne pannakse välja selle perioodi lõpus, mil aine lõpeb.
- 7) Kui õpitulemust on hinnatud hindega „puudulik“ või „nõrk“ või on hinne jäänud panemata, antakse õpilasele võimalus järelevastamiseks.

- 8) Kui hindamisel tuvastatakse kõrvalise abi kasutamine või maha kirjutamine, hinnatakse kirjalikku või praktilist tööd, suulist vastust (esitust), praktilist tegevust või selle tulemust hindega „X“.
- 9) Õpilane on kohustatud kirjalikud tööd esitama korrektselt vormistatuna. Käekirja tõttu ebaselged kohad loetakse vigadeks ja õpetajal on õigus hinnata kogu töö hindega „nõrk“.
- 10) Õpilasele, kes on koolist tervislikel põhjustel pikemat aega puudunud ja ei ole poolaasta lõpuks nõutavaid hinnatavaid ülesandeid täitnud, siis poolaastahinnet või kokkuvõtvat aastahinnet välja ei panda, ning õpilasele antakse võimalus need ülesanded täita kümne koolipäeva jooksul. Hinne pannakse välja pärast nõutavate ülesannete täitmist.
- 11) Õpilasele, kelle poolaasta hinne on „nõrk“ või välja panemata, koostatakse selles õppeaines individuaalne õppekava või määratakse mõni muu tugimeede, et aidata omandada nõutavad teadmised ja oskused.
- 12) Kui õppeainete poolaastahinne on jäänud välja panemata ja õpilane ei ole kasutanud võimalust järele vastata, loetakse aastahinde väljapanekul antud aines omandatud teadmised ja oskused vastavaks hindele „nõrk“.
- 13) 9. klassis pannakse aastahinded välja enne lõpueksamite toimumist, välja arvatud õppeainetes, milles õpilane jäetakse täiendavale õppetööle.
- 14) Poolaasta lõpul kannab klassijuhataja eKooli tunnistusele teksti: „Kiitus väga hea/hea õppe edukuse ja eeskujuliku/hea käitumise eest“ neile, kelle tunnistusel on "arvestatud" ja „5“/„4“.
- 15) Pühadejärgseks ja õppeperioodi esimeseks päevaks koduseid õpiülesandeid ei anta ja neil päevadel hindamist ei toimu.
- 16) Kui õpilane õpib Huvikooli seaduse alusel tegutsevas muusika-, kunsti- ja spordikoolis, on direktoril õigus õpilane täielikult või osaliselt vabastada vastavates ainetes õppetööst lapsevanema avalduse ja aineõpetaja kooskõlastuse alusel. Sellisel juhul kantakse huvikooli hinded iga poolaasta lõpus õpilase eKooli.

1.1. Kontrolltöö

- 1) Kontrolltöö on suuremahuline töö, mida kasutatakse õpilase ainealaste teadmiste ja oskuste võrdlemiseks ainekavas toodud taotletavate õpitulemustega ning hõlmab kindla teema või aineosa kontrolli. Kontrolltööna võidakse käsitleda kui muid sama taseme hindamisvõtteid (nt esitus, praktiline ülesanne, õpimapp, kohustusliku kirjanduse lugemine, projektitöö jmt).
- 2) Õpitulemuste omandamist kontrollivate kontrolltööde (vm samaväärsete tööde) aeg kavandatakse kooskõlastatult teiste õppeaine õpetajatega ja märgitakse perioodi lõikes eKooli klassipäevikusse. Õpilasi teavitatakse vähemalt viis tööpäeva enne kontrolltöö läbiviimist. Õppepäevas võib läbi viia ainult 1 kontrolltöö, õppenädalas võib läbi viia kuni 3 kontrolltööd. Kontrolltöid ei planeerita võimalusel esmaspäevale, samuti õppepäeva esimesele ja viimasele õppetunnile, välja arvatud juhul, kui õppeaine on tunniplaanis ainult esmaspäeval või esimese ja viimase tunnina.

- 3) Poolaasta viimased kontrolltööd toimuvad mitte hiljem kui 10 tööpäeva enne poolaasta hinnete väljapanekut, et õpilastele jääks hinde parandamise võimalus.
- 4) Õpetaja avaldab kontrolltöö hinde hiljemalt viie tööpäeva jooksul töö toimumisest. Sooritamata töö märges „X“ kantakse eKooli töö toimumise päeval.

1.2. Tunnikontroll

- 1) Tunnikontroll on teadmiste testimine, mis annab õpetajale informatsiooni õpilase omandatud teadmiste kohta eelneva tunni või alateema ulatuses. Tunnikontrollidena käsitletakse ka muid sama taseme hindamisvõtteid (nt rühmatöö, paaristöö, individuaalne tunnitöö, suuline vastamine, osalemine arutelus jmt.).
- 2) Tunnikontrolli võib teha igas tunnis. Tunnikontrolli toimumisest võib õpetaja teatada vahetult enne tunnikontrolli algust.
- 3) Tunnikontrolli ei pea hindega hindama, seda käsitletakse kui üht vahehindamise viisi. Tunnikontrollide hindeid võib arvestada kokkuvõtval hindamisel, kui õpetaja on ainekaardil nii sätestanud.

2. Õppimist toetav ehk kujundav hindamine

- 1) Õppimist toetavat hindamist rakendatakse kõigis kooliastmetes ja õppeainetes.
- 2) Õppimist toetav hindamine keskendub eelkõige õpilase arengu võrdlemisele tema varasemate saavutustega. Tagasiside kirjeldab õigel ajal ja võimalikult täpselt õpilase tugevaid külgi ja vajakajäämisi ning sisaldab ettepanekuid edaspidisteks tegevusteks, mis toetavad õpilase arengut.
- 3) Õppetunni vältel saab õpilane enamasti suulist või kirjalikku sõnalist tagasisidet õppeainet ja ainevaldkonda puudutavate teadmiste ja oskuste (sealhulgas üldpädevuste, kooliastme õppe- ja kasvatuseesmärkide ning läbivate teemade) kohta. Õpetajad annavad õpilasele tagasisidet, et toetada õpilase käitumise, hoiakute ja väärtushinnangute kujunemist. Kool reageerib juhtumitele, mis on vastuolus üldtunnustatud väärtuste ning heade tavadega.
- 4) Õpilane kaasatakse enese ja kaaslaste hindamisse, et arendada tema oskust eesmärgi seada ning oma õppimist ja käitumist eesmärkide alusel analüüsida ning tõsta õpimotivatsiooni.
- 5) Arenguveestlusel analüüsitakse õpilase arengut ja toimetulekut tulenevalt õpilase individuaalsest eripärasest. Arenguveestluse käigus annab kool tagasisidet õpilase ainealaste õpitulemuste ja käitumise ning hoolsuse kohta. Arenguveestluse tulemusena seatakse uued eesmärgid õppimisele ja õpetamisele.
- 6) **I kooliastmes** kasutatakse õpilaste teadmiste ja oskuste hindamisel nii protsessi- kui kokkuvõtvas hindamises kõigis õppeainetes hinnete asemel **ainult** suulisi ja kirjalikke sõnalisi hinnanguid (kujundav hindamine), mis kirjeldavad õpilase teadmisi ja oskusi erinevates õppeainetes.

3. Eristav hindamine (hinded viie palli skaalal)

- 1) Õpilase ainealaseid teadmisi ja oskusi võrreldakse õpilase õppe aluseks olevas ainekavas toodud oodatavate õpitulemustega ja tema õppele püstitatud

eesmärkidega. Ainealaseid teadmisi ja oskusi hinnatakse nii õppe käigus kui ka õppeteema lõppedes;

- 2) Hindega „5“ ehk „väga hea“ hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutust, kui saavutatud õpitulemused vastavad õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele täiel määral ja ületavad neid;
- 3) Hindega „4“ ehk „hea“ hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutust, kui saavutatud õpitulemused vastavad üldiselt õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele;
- 4) Hindega „3“ ehk „rahuldav“ hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutust, kui saavutatud õpitulemused võimaldavad õpilasel edasi õppida või kooli lõpetada ilma, et tal tekiks olulisi raskusi hakkamasaamisel edasisel õppimisel või edasises elus;
- 5) Hindega „2“ ehk „puudulik“ hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutust, kui õpilase areng nende õpitulemuste osas on toimunud, aga ei võimalda olulise raskuseta hakkamasaamist edasisel õppimisel või edasises elus;
- 6) Hindega „1“ ehk „nõrk“ hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutust, kui õpilase areng nende õpitulemuste osas on toimunud, aga ei võimalda olulise raskusteta hakkamasaamist edasisel õppimisel või edasises elus ning kui õpilase areng nende õpitulemuste osas puudub.
- 7) Viie palli skaalal hinnatavate kirjalike tööde koostamisel ja hindamisel lähtutakse põhimõttest, et kui kasutatakse punktiarvestust ja õpetaja ei ole andnud teada teisiti (+ või – 5% muudatus), koostatakse tööd nii, et hindega „5“ hinnatakse õpilast, kes on saavutanud 90-100% maksimaalsest võimalikust punktide arvust, hindega „4“ 75-89%, hindega „3“ 50-74%, hindega „2“ 20-49% ning hindega „1“ 0-19%.
- 8) Koolisisest on kasutusel hinde järel „+“ ja „-“, märgid. Märke kasutatakse töö välimusele, põhjalikkusele, täpsusele vms hinnangu andmiseks.
- 9) Distantõppe ajal võib eristava hindamise asendada mitteeristavaga.

4. Mitteeristav hindamine

- 1) Mitteeristav hindamine on hindamise viis, mille puhul ainekavas määratud õpitulemuste saavutuse taset pole vajalik eristada. Mitteeristava hindamise puhul määratakse ainekavast lähtuv piisav õpitulemus.
- 2) Ainetes, kus hinnatakse õpilaste teadmisi, oskusi ja vilumusi mitteeristavalt, kasutatakse hindeid „arvestatud“ (AR) ja „mittearvestatud“ (MA).
„Arvestatud“ (AR) – õpilane on saavutanud tema õppe aluseks oleva õppekavaga seatud õpitulemused ja arengu eesmärgid või tema teadmised ja oskused ületavad neid.
„Mittearvestatud“ (MA) – õpilane ei ole täitnud tema õppele seatud eesmärgid ega omandanud taotletavaid õpitulemusi piisaval tasemel.
- 3) Mitteeristavalt hinnatakse 4.-8. klassi õpilasi järgmistes ainetes: kehaline kasvatus, kunst, tehnoloogiaõpetus, käsitöö ja kodundus; muusikas 4.-7. klassini.

- 4) Õpilase koolist lahkumisel teisendatakse jooksva õppeaasta mitmeeristav hinnang viie palli skaalasse („AR“- 4 ja „MA“ – 2). Kui kõik saavutatud õpitulemused ületavad õppe aluseks olevaid õpitulemusi, võib õpetaja ettepanekul hinnata hindega „5“.

5. Individuaalse õppekava alusel hindamine

- 1) Individuaalse õppekava (edaspidi IÕK) on õppekava, milles kirjeldatakse konkreetsele lapsele võimetekohaseks õppimiseks ja arenemiseks vajalikke tingimusi.
- 2) Õpilast, kes õpib IÕK järgi, hinnatakse vastavalt IÕK-s ette nähtud hindamise korrale, õpilase tööle tehakse märges „Hinnatud IÕK alusel“.
- 3) Tervisest tingitud erivajadustega õpilaste hindamisel arvestatakse nende osavõttu kehalise kasvatuses tundidest ja raviarsti määratud harjutuste sooritamist. Hinnatakse õpilase teadmisi spordist, liikumisest, kehaliste harjutuste sooritamist ning õpetaja antud eriülesannete täitmist (referaatide koostamine, osalemine spordikohtuniku töös, muud arvestuslikud suulised või kirjalikud tööd, jne). Vastav märges lisatakse eKooli.
- 4) Õpilane, kes tervislikel põhjustel ei saa osaleda kehalise kasvatuses tunni füüsilistes tegevustes, on kohustatud viibima tunnis ja täitma õpetaja antud asendusülesandeid.
- 5) HEV õpilaste hindamise kriteeriumid on järgmised:
  - Hinde „5“ – õpilasel on kasutada struktureeritud õppetekst ja jõukohastatud töökorraldused, õpilane valib iseseisvalt kasutamiseks vajalikke abistavaid vahendeid, suudab planeerida oma tegevust, ei vaja õpetaja juhendamist ning suudab õppeülesannet praktiliselt viigadeta täita.
  - Hinde „4“ – õpilasel on kasutada jõukohastatud õppetekst ja töökorraldused, valib vajaliku(d) abistava(d) vahendi(d) valikuks antud näitlike vahendite hulgast, vajab pedagoogi osalust oma õppetöö planeerimisel ning suudab õppeülesannet täita väikeste eksimustega.
  - Hinde „3“ – õpilasel on kasutada jõukohastatud õppetekst ja töökorraldused, vajab pidevat õpetaja juhendamist näitlike vahendite või materjalide valikuks ja lisaselgitusi oma õppetöö (sh kontrolltöö) korraldamiseks, suudab seejuures õppeülesannet täita rahuldaval tasemel.
  - Hinde „2“ – õpilasel on kasutada jõukohastatud õppetekst ja töökorraldused, vajab pidevat õpetaja juhendamist näitlike vahendite või materjalide valikuks ja lisaselgitusi oma õppetöö (sh kontrolltöö) korraldamiseks, kuid ei suuda seejuures õppeülesannet täita rahuldaval tasemel.
- 6) Vahendeid, mida õpilane saab kasutada õppetöös saab õpilane kasutada ka teadmiste kontrollimisel.
- 7) Püsiva kirjaliku kõne puudega õpilase kirjalike tööde hindamisel arvestatakse düsgraafialemaseid spetsiifilisi vigu vealiikide järgi, kusjuures ühte liiki veade loetakse üheks veaks.

6. Järelevastamine ja hinnete parandamine

- 1) Tegemata töö märgitakse eKoolis „X“.
- 2) Ainekaardil märgitud kohustuslik töö, mis jääb tähtajaliselt tegemata, tuleb õpilasel sooritada kümne koolipäeva jooksul hinde avaldamisest. Kui kümne koolipäeva jooksul ei ole sooritamata töö mõjuva põhjuseta vastatud või õpetajale pole erandolukorrast teada antud, muudab õpetaja eKoolis „X“ hindeks „1“ ja lisab kommentaari „tegemata töö“.
- 3) Ainekaardil märgitud kohustuslik tööd, mis on sooritatud mitterahuldavale hindele, saab õpilane sooritada kümne koolipäeva jooksul hinde avaldamisest.
- 4) Järelevastamisel parandatud hindele lisatakse eKoolis tärn (*).
- 5) Poolaastahinde väljapanemisel arvestab õpetaja parandatud töö hinnet.
- 6) Kooli esindamisel on õpilane vabastatud tunnitööde esitamisest, välja arvatud kontrolltöödest.
- 7) Järelevastamine toimub õpetaja konsultatsioonitunnis.
- 8) Järelevastamise vorm võib erineda esialgse töö vormist.
- 9) Positiivseid hindeid saab parandada kokkuleppel õpetajaga ainult erandkorras.

7.3. Käitumise ja hoolsuse hindamine

1. Käitumise ja hoolsuse hindamise korraldus

- 1) Käitumise ja hoolsuse hindamisel lähtutakse kooli õppekava, kooli kodukorra nõuetest ning üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnormidest.
- 2) Õpilase käitumist ja hoolsust hinnatakse igal poolaastal.
- 3) Käitumist ja hoolsust hindab klassijuhataja koostöös aineõpetajatega. Aineõpetajad hindavad ja märgivad käitumise ja hoolsuse hinde eKoolis. Klassijuhatajal on otsustav kaal kokkuvõtva käitumise ja hoolsuse hinde panemisel.
- 4) Käitumis- ja hoolsushinded märgitakse eKooli ja klassitunnistusele, käitumishinne ka õpilasraamatusse. Põhikooli lõputunnistusele märgitakse ainult käitumishinne.
- 5) Hariduslike erivajadustega õpilaste käitumise ja hoolsuse hindamisel arvestatakse õpilase eripära.

2. Käitumise hindamine

- 1) Käitumishindega „eeskujulik“ hinnatakse õpilast, kellele üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnormide järgimine on harjumuspärane igas olukorras, kes täidab kooli kodukorra nõudeid eeskujulikult ja järjepidevalt ning kujundanud eeskujulikult klassi ja/või kooli head mainet ja kes ei ole põhjuseta puudunud ega hilinenud.
- 2) Käitumishindega „hea“ hinnatakse õpilast, kes järgib üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme koolis ja täidab kooli kodukorra nõudeid ning ei kahjusta kooli mainet ja kellel on poolaasta jooksul mõned põhjuseta puudumised ja/või hilinemised.

- 3) Käitumishindega „rahuldav” hinnatakse õpilast, kes üldiselt järgib üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme koolis ja täidab kooli kodukorra nõudeid, kuid kellel on esinenud eksimusi, mistõttu ta vajab pedagoogide ja lastevanemate tähelepanu ja suunamist ning kellel on poolaasta jooksul põhjuseta puudumisi ja korduvaid hilinemisi.
- 4) Käitumishindega „mitterahuldav” hinnatakse õpilast, kes eirab kooli kodukorra nõudeid ega järgi üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme, ei allu õpetajate korraldustele ega lapsevanemate nõudmistele. Õpilase käitumise võib hinnata „mitterahuldavaks” korduvate põhjuseta puudumiste ja hilinemiste korral või õigusvastase teo eest koolis.

3. Hoolsuse hindamine

- 1) Hoolsushindega «eeskujulik» hinnatakse õpilast, kes **alati:** suhtub õppeülesannetes kohusetundlikult; õpib kõiki õppeaineid võimetekohaselt; on õppeülesannete täitmisel püüdlik, hoolas ja iseseisev; peab kinni kokkulepetest; ilmutab omaalgatust; hoiab puhtust ja korda; kannab kaasas vajalikud koolitarbed.
- 2) Hoolsushindega «hea» hinnatakse õpilast, kes **enamasti:** suhtub õppeülesannetes kohusetundlikult; õpib võimetekohaselt; on õppeülesannete täitmisel püüdlik, hoolas ja iseseisev; peab kinni kokkulepetest; ilmutab omaalgatust; hoiab puhtust ja korda; kannab kaasas vajalikud koolitarbed.
- 3) Hoolsushindega «rahuldav» hinnatakse õpilast, kes **üldiselt** täidab oma õppeülesandeid, kuid ei ole piisavalt järjekindel ega õpi kõiki aineid oma tegelike võimete ja arengutaseme kohaselt, ei pea alati kinni kokkulepetest, ei märka hoida puhtust ja korda, unustab koju vajalikud koolitarbed.
- 4) Hoolsushindega «mitterahuldav» hinnatakse õpilast, kes ei õpi võimetekohaselt, suhtub õppeülesannetes vastutustundetult, jätab sageli täitmata oma kodused õppeülesanded, ei pea kinni kokkulepetest, ei hoia puhtust ja korda, unustab koju vajalikud koolitarbed.

7.4. Õpilase täiendavale õppetööle ja klassikursust kordama jätmise ning järgmisse klassi üleviimine

1. Õpilaste täiendavale õppetööle jätmise

- 1) Täiendavale õppetööle jäetakse õpilane õppeainetes, milles tulenevalt poolaastahinnetest või -hinnangutest tuleks välja panna aastahinne „puudulik” või „nõrk” või anda samaväärne sõnaline hinnang.
- 2) Täiendavale õppetööle jätmise otsustab õppenõukogu enne viimase õppeperioodi lõppu.
- 3) Täiendava õppetöö raames täidab õpilane õpetaja vahetul juhendamisel spetsiaalseid õppeülesandeid, et omandada õppekavaga nõutavad teadmised ja oskused.

- 4) Täiendav õppetöö viiakse läbi pärast viimase õppeperioodi lõppu õppenõukogu otsusega määratud ajal ja mahus.
- 5) Aastahinne või -hinnang pannakse välja pärast täiendava õppetöö lõppu, arvestades selle tulemusi.

2. Klassikursuse kordamine

- 1) Õppenõukogu põhjendatud otsusega võib jätta õpilase klassikursust kordama, kui õpilasel on kolmes või enamis õppeaines aastahinne „puudulik“ või „nõrk“ või samaväärne sõnaline hinnang, täiendav õppetöö ei ole tulemusi andnud ning õppekavaga nõutavate õpitulemuste saavutamiseks ei ole otstarbekas rakendada individuaalset õppekava või muid koolis rakendatavaid tugisüsteeme. Õppenõukogu kaasab otsust tehes õpilase ja tema seadusliku esindaja ning kuulab ära tema arvamuse. Õppenõukogu otsuses peavad olema esile toodud kaalutlused, mille põhjal peetakse otstarbekaks jätta õpilane klassikursust kordama.
- 2) Õppenõukogu põhjendatud otsusega võib jätta klassikursust kordama õpilase, kellel on põhjendamata puudumiste tõttu kolmes või enamis õppeaines aastahinne „puudulik“ või „nõrk“ või samaväärne sõnaline hinnang. Õppenõukogu kaasab otsust tehes õpilase ja tema seadusliku esindaja ning kuulab ära tema arvamuse.

3. Õpilase järgmise klassi üleviimine

- 1) Õpilase järgmise klassi üleviimise otsustab õppenõukogu kokkuvõtvate hinnete alusel.
- 2) 1.-8. klassi õpilane viiakse üle järgmise klassi viimase õppeperioodi lõpus, kui tema aastahinne on kõigis õppeainetes vähemalt „rahuldav“.
- 3) Õpilane, kes jäeti täiendavale õppetööle, kuid keda ei jäeta klassikursust kordama, viiakse järgmise klassi üle hiljemalt 31. augustiks.
- 4) Individuaalse õppekava järgi õppiv õpilane viiakse järgmise klassi vastavalt individuaalsele õppekavale.
- 5) Õpilane viiakse järgmise klassi olenemata tema käitumise ja hoolsuse hindest.

7.5. Põhikooli lõpetamine

1. Põhikooli lõpetab õpilane, kellel õppeainete viimased aastahinded on vähemalt „rahuldavad“, kes on kolmandas kooliastmes sooritanud loovtöö ning kes on sooritanud vähemalt rahuldava tulemusega eesti keele eksami, matemaatikaeksami ning ühe eksami omal valikul.
2. Põhikooli lõpetanuks võib õpilase või tema seadusliku esindaja kirjaliku avalduse alusel ja õppenõukogu otsusega pidada ning põhikooli lõputunnistuse anda õpilasele:
  - kellel on üks nõrk või puudulik eksamihinne või õppeaine viimane aastahinne;
  - kellel on kahes õppeaines kummaski üks nõrk või puudulik eksamihinne või õppeaine viimane aastahinne.
3. Haridusliku erivajadusega õpilasele, kellele on eksamiaines kooliväline nõustamismeeskond soovitanud rakendada õpitulemuste vähendamist või

asendamist, lähtub kool eksami vormi määramisel ja eksamitöö sisu koostamisel õpilase individuaalses õppekavas toodud õpitulemustest.

4. Põhikooli lõpetamise tingimustes järgib kool Vabariigi Valitsuse korraldusi.

8. Hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduse põhimõtted ja tugiteenuste rakendamise kord

Haridusliku erivajadusega õpilane on õpilane, kelle andekus, õpiraskused, tervises seisund, puue, käitumis- ja tundeeluhäired, pikemaajaline õppes eemal viibimine või kooli õppekeele ebapiisav valdamine toob kaasa vajaduse teha muudatusi või kohandusi õppe sisus, õppeprotsessis, õppe kestuses, õppekoormuses, õppekeskkonnas (nagu õppevahendid, õpperuumid, suhtluskeel, sealhulgas viipekeel või muud alternatiivsed suhtlusvahendid, tugipersonal, spetsiaalse ettevalmistusega pedagoogid), taotletavates õpitulemustes aineõpetaja poolt koostatud individuaalses õppekavas.

Õpilase andekust käsitletakse haridusliku erivajadusena, kui õpilasel on oma kõrgete võimete tõttu eeldusi saavutada väljapaistvaid tulemusi ning ta on näidanud kas eraldi või kombineeritult eelkõige järgmisi kõrgeid võimeid: üldine intellektuaalne võimekus, akadeemiline võimekus, loominguline mõtlemine, liidrivõimed, võimed kujutavas või esituskunstis jm.

Haridusliku erivajadusega õpilase õppe korraldamisel lähtutakse kaasava õppe põhimõtetest, mille kohaselt üldjuhul õpib haridusliku erivajadusega õpilane tavaklassis.

Direktor on määranud haridusliku erivajadusega õpilaste õppe koordineerija (HEVKO), kelle ülesandeks on haridusliku erivajadustega õpilaste õppe ja arengu toetamiseks vajaliku koostöö korraldamine tugispetsialistide ja õpetajate vahel.

HEVKO toetab ja juhendab õpetajaid haridusliku erivajaduse väljaselgitamisel ning teeb õpetajale, vanemale ja direktorile ettepanekuid edaspidiseks pedagoogiliseks tööks, koolis pakutavate arengut toetavate meetmete rakendamiseks või täiendavate uuringute läbiviimiseks, tehes selleks koostööd õpetajate ja tugispetsialistidega.

Haridusliku erivajaduse tuvastamiseks läbiviidud pedagoogilis-psühholoogilise hindamise tulemused, õpetajate täiendavad tähelepanekud ja soovitusel õpilase arendamist vajavate külgede kohta, kooli tugispetsialistide soovitusel, uuringute tulemused ning nõustamiskomisjoni soovitusel õppe korraldamiseks ja sellest tulenevalt õpilasele rakendatud meetmed dokumenteeritakse õpilasele koostatud individuaalse arengu jälgimise kaardil (IAJK). IAJK koostamise ja täitmise eest vastutavad isikud koolis määrab direktor.

Direktori või HEVKO otsusel ja vanema nõusolekul võib haridusliku erivajadusega õpilasele rakendada PGS § 48 sätestatud järgmisi meetmeid, mille rakendamise eeldusena ei ole ette nähtud nõustamiskomisjoni soovitusi.

Koolis on võimalik rakendada haridusliku erivajadusega õpilasele järgmisi meetmeid:

- õpiabitunnid rühmas või individuaalselt õpiraskuste ületamiseks,
- individuaalse õppekava rakendamine,
- ainealased konsultatsioonid,
- pikapäevarühma vastuvõtmine,
- koduõpe vanema soovil,
- tugispetsialisti teenus (eripedagoog/logopeed, sotsiaalpedagoog)
- **eesti keel teise keelena ainekava (E2).**

Koolis on rakendatud lisaks veel järgmised meetmed:

- ainetundides vastava aine õppima õpetamine,
- ainealased konsultatsioonid,
- klassijuhatajatunnid õppima õppimiseks,
- käitumise tugikava,
- arenguestlused.

Koolivälise nõustamiskomisjoni soovitusel on rakendatud:

- õpe eriklassis (6 ja vähem õpilast),
- õpe eriklassis (12 ja vähem õpilast),
- koduõpe tervislikel põhjustel,
- üks ühele õpe.

8.1. Õpiabirühma vastuvõtmine või üleviimine ja õppekorraldus

Õpiabi eesmärk on toetada põhikooli 1.–9. klassi õpilase arengut tulenevalt tema hariduslikest erivajadustest ja võimaldada tal saavutada põhikooli riikliku õppekava nõuetele vastavaid õpitulemusi.

- Õpiabirühma võetakse vastu ajutiste ainealaste õpiraskustega ja väljakujunemata õpioskustega ning logopeediliste probleemidega põhikooli õpilane, kes vaatamata klassi- ja aineõpetajate abile ja nõustamisele ei suuda täita põhikooli riikliku õppekava nõudeid või kes vajab õpioskuste ja -harjumuste kujundamiseks toetavat õppekorraldust.
- Õpilane võetakse õpiabirühma vastu individuaalse arengu jälgimise kaardi alusel erivajadustega õpilaste õppe koordineerija ettepanekul.
- Õpiabirühma tunnid I kooliastmes võivad toimuda vastava ainetunni ajal, milles õpilasel täheldatakse raskusi. Vajadusel võib tunde läbi viia ka pärast õppetunde.
- Õpiabirühm moodustatakse eelmise õppeaasta tulemuste alusel. Vajadusel kaasatakse otsuse tegemisse psühholoog, eripedagoog, logopeed või eriarst.
- Otsusest teavitatakse kirjalikult vanemat või hooldajat. Viimase keeldumisel ei saa õpilast õpiabirühma suunata.

- Õpiabirühma täitumise ülemine piirnorm on 6 õpilast.
- Õpiabirühma töökavad võib koostada ühe kuu kaupa.
- Õpilasele koostatakse õpiabitundideks individuaalne õppekava lähtudes vastava klassi- või aineõpetaja töökavast.
- Õpiabitundides viiakse läbi järgmisi tegevusi:
  - 1) korrigeeritakse kõnepuudeid ja arendatakse suulist ja kirjalikku kõnet lähtuvalt kõnepuude mehhanismist või olemusest;
  - 2) arendatakse kognitiivseid oskusi;
  - 3) kujundatakse ja arendatakse eripedagoogiliste võtete abil õpioskusi ja õpivilumusi.
- Õpiabirühma võib moodustada erinevate klasside õpilastest.
- Õpiabirühma õpetaja koostab I poolaasta ja õppeaasta lõpul aruanded, mille esitab HEVKO-le ning milles tuuakse välja töö eesmärgid ja nende täitmine, iga õpilase individuaalne areng, vajadus õpiabirühmas jätkamiseks või lõpetamiseks.
- Logopeedilist abi saavaid ning õpiabi tundidest osavõtvaid õpilasi nendes tundides ei hinnata.

8.2. Individuaalne õppekava (IÕK)

- Individuaalse õppekava (IÕK) rakendamine tugimeetmena PGS-is § 58 lõikes 3 sätestatud tähenduses toimub PGS-is § 58 lõigetes 1 kuni 9 ja § 12 lõikes 1 sätestatud tingimusel ja korras. IÕK-le üleviimine vormistatakse direktori käskkirjaga.
- Sõltuvalt õpilase hariduslikust erivajadusest võib kool teha talle muudatusi või kohandusi õppeajas, õppe sisus, õppeprotsessis, õpikeskkonnas või taotletavates õpitulemustes. Nende muudatuste tegemisse kaasatakse õpilase vanem. Kui muudatuste või kohandustega kaasneb nädalakoormuse või õppe intensiivsuse oluline kasv või kahanemine võrreldes riikliku või kooli õppekavaga, koostatakse muudatuste rakendamiseks individuaalne õppekava (IÕK)
- IÕK-ga määratakse õpilasele kooliõppekavaga võrreldes vähendatud nõuded õppesisule ja õpitulemustele. Kui IÕK-ga ettenähtud muudatused ja kohandused ei võimalda riiklikus õppekavas sätestatud õpitulemusi saavutada, on individuaalse õppekava rakendamine lubatud üksnes nõustamiskomisjoni soovitusel.

8.3. Ainealased konsultatsioonid

- konsultatsioonitundides toimub järeleaitamine;
- konsultatsioonid on õpilastele vabatahtlikud;
- konsultatsioonide tunniplaani on kooli teadetetahvilil ja veebilehel;
- konsultatsioonitunni ajal on vastav aineõpetaja õpilastele kättesaadav;
- kokkuleppel võivad konsultatsioonid toimuda ka konsultatsioonide tunniplaani välisel ajal;

- hindamata jäänud või „puuduliku“ või „nõrga“ poolaastahinde saanud õpilane on kohustatud käima konsultatsioonitunnis, kus talle osutatakse õpiabi vastavalt individuaalsele järeleaitamise kavale.

8.4. Pikapäevarühm

- moodustatakse 1.- 3. klassi õpilastele;
- võimaldab tuge koduste ülesannete täitmisel ja järelevalvet õppetööst vabal ajal;
- töötab direktori poolt kinnitatud päevakava alusel;
- pikapäevarühma arvatakse õpilane vanema/eestkostja avalduse põhjal;
- pikapäevarühma nimekirja kinnitab direktor.

8.5. Koduõpe

- rakendatakse vanema soovil 1.- 6. klassi õpilastele;
- rakendatakse tervislikel põhjustel 1. – 9. klassi õpilastele eriarsti või perearsti määrangu alusel.

8.6. Tugispetsialistide nõustamine

- Saaremaa Laste ja Perede Tugikeskus tagab tugispetsialistide (eripedagoog, logopeed, sotsiaalpedagoog, psühholoog) olemasolu ja teenuse osutamise koolis;
- õpilased, kellel ilmnevad tõsisemad probleemid õppetöoga või koolikohustuse täitmisega, suunatakse spetsialistide (Saaremaa Rajaleidja eripedagoog, logopeed, psühholoog, psühhiaater) konsultatsioonile.

8.7. Käitumise tugikava

- koostatakse õpilasele, kelle õpitulemused ei ole vähemalt rahuldavad seoses mitterahuldava käitumisega;
- tugikava on konkreetne tegevusplaan käitumise korrigeerimiseks;
- õpilasele, kellele on rakendatud käitumise tugikava, määratakse tugiisik;
- üldjuhul on tugiisikuks klassijuhataja.

8.8. Arenguestlus

- viiakse läbi õpilase arengu toetamiseks õpetaja algatusel koos õpilase ja vanemaga üks kord õppeaastas;
- selle põhjal lepitakse kokku edasise õppe ja arengu eesmärkides;
- kui õpilasel tekib vajadus täiendavaks toeks, siis algatab ja viib arenguestluse läbi HEV-koordinaator.

8.9. Eriklasi vastuvõtmine või üleviimine ja õppekorraldus

- eriklassi (kuni 12 õpilast) võetakse vastu või viiakse üle tõhustatud tuge vajav õpilane, kelle erivajadus on tingitud segatüüpi spetsiifilistest arenguhäiretest. Õppetöö korraldamisel kasutatakse kohandatud ja jõukohaseid õppematerjale, abimaterjale ning rakendatakse eripedagoogilise sekkumise põhimõtteid.
- eriklassi (kuni 6 õpilast) võetakse vastu või viiakse üle erituge vajav õpilane, kelle erivajadus on tingitud aktiivsuse- ja tähelepanuhäirest või autismi spektri häirest või muust psüühilisest seisundist tulenevast vajadusest, mis takistavad õppimist suurema arvuga õpilastega klassis. Õpetamisel kasutatakse erivajaduse spetsiifikast tulenevat eripedagoogilist õppemetoodikat.

9. Karjääriõppe, sh karjääriinfo ja nõustamise korraldamine

Karjääriõpe toimub läbiva teema „Elukestev õpe ja karjääri planeerimine“ käsitlemise kaudu aineõpetajate ja klassijuhatajate poolt. Läbiva teema „Elukestev õpe ja karjääri planeerimine“ sisu ja eesmärgid arvestatakse kooli õpikeskkonna kujundamisel. Sellest lähtudes tuuakse aineõppesse sobivad teemakäsitlused, näited ja meetodid, viiakse koos läbi ainetüleseid, klassidevahelisi ja ülekoolilisi projekte. Tunnivälise tegevuse käigus saavad õpilased projekti- ja kutsepäevade, õppekäikude jms raames toetust karjääriotsuste ja eneseteostuse planeerimiseks. Kool kasutab erinevaid võimalusi karjääriinfo jagamiseks, sh „Tagasi kooli“, „Minu lugu“, „Tööle kaasa“ jmt.

9. klassi (alates 2021/22 õppeaastast 8. klassi) õpilastel on ainekavas lisaainena karjääriõpetuse tund. Karjääriõppe hulka kuulub:

- 1) karjääri- ja tööteemalise kirjanduse soovitamine;
- 2) kataloogide tutvustamine edasiõppimise võimaluste kohta;
- 3) edasiõppimist tutvustavate õppepäevade läbiviimine nii koolis kui väljaspool kooli;
- 4) üritustes osalemine või nende korraldamine (töövarjupäev, õppereisid maakonna asutustesse, „Tuleviku kompass“ jt);
- 5) arenguestlused.

Koolis korraldatakse õpilaste ja vanemate teavitamist edasiõppimisvõimalustest ja tööturu üldistest suundumustest ning tagatakse õpilastele karjääriteenuste (karjääriõpe, -info ja -nõustamine) kättesaadavus.

Karjääriõpet toetab meie kooli ettevõtlus- ja karjääriõpetuse ainekava <http://kpk.edu.ee/> ja veebilehekülj aadressil www.rajaleidja.ee.

10. Õpilaste ja vanemate teavitamise ja nõustamise korraldus

- Klassi- ja aineõpetajad jälgivad õpilase arengut ja toimetulekut koolis ning vajaduse korral kohandavad õpet vastavalt õpilase vajadustele.
- Õpilase võimete ja annete kõrgeimale võimalikule tasemele arendamiseks selgitatakse välja õpilase individuaalsed õpivajadused, valitakse sobivad õppemeetodid ning korraldatakse diferentseeritud õpet.
- Kool tagab õpilasele, kellel tekib ajutine mahajäämus eeldatavate õpitulemuste saavutamisel, täiendava pedagoogilise juhendamise väljaspool õppetunde.
- Kool nõustab vajaduse korral õpilase vanemat õpilase arengu toetamises ja kodus õppimises.
- Õpilaste ning vanemate juhendamiseks ning nõustamiseks peavad klassijuhatajad vähemalt kord õppeaastas õpilase arenguestlusi vastavalt koolis vastu võetud arenguestluste läbiviimise korrale.
- Vähemalt kord õppeaastas korraldatakse lastevanemate üldkoosolek.
- Kool tagab õpilasele ning vanematele teabe kättesaadavuse õppe ja kasvatus korralduse kohta ning juhendamise ja nõustamise õppetööd käsitlevates küsimustes. Peamised õppeteemad, vajalikud õppevahendid, hindamise korraldus ja planeeritavad üritused tehakse õpilasele teatavaks õppeveerandi algul.
- Kool korraldab õpilaste ja vanemate teavitamist edasiõppimisvõimalustest ning tagab õpilastele karjääriteenuste kättesaadavuse.

11. Õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted

Õpetajate koostöö eesmärgiks on õppekavas kirjeldatud taotletavate õpitulemuste ja pädevusteni jõudmine õppe- ja kasvatusgevuse kaudu, lähtudes õpiväljunditest, etteantud ajast, õppekavas kirjeldatud õppesisust ja õppetegevusest.

Väljundipõhises õppes toimub õppeprotsessi kavandamine järgnevalt:

- 1) määratletakse õpitulemused, mida õppimise ja õpetamise kaudu soovitakse saavutada;
- 2) õpitulemused seostatakse üldpädevustega, läbivate teemadega ning leitakse lõiminguvõimalused;
- 3) kavandatakse, kuidas eesmärkide saavutatust hinnata (hindamismeetodid ja -kriteeriumid);
- 4) konkretiseeritakse õppesisu ja –meetodid.

Kavandades peab õpetaja teadvustama, et kunagi ei ole nii palju aega, et õpilane võiks selgeks õppida kõik, mida õpetaja tahab talle selgeks õpetada. Reaalses elus tuleb teha kompromisse ja leida kesktee olemasoleva aja ja soovitud tulemuste vahel.

Kavandamise aluseks on see, et kui palju keskmine õpilane suudab kindla ajavahemiku jooksul õppida.

Arvestuslik õppeaeg on tundide hulk, mida keskmine õpilane õpitulemuse saavutamiseks eeldatavalt vajab. Arvestuslikku õppeaega mõjutavad õpilase varasemad kogemused, teadmised, oskused jms.

Õppe lõimimine saavutatakse erinevate ainevaldkondade õppeainete ühisosa järgimisel, õppeainete, koolisiseste projektide ja läbivate teemade ühiste temaatiliste rõhuasetuste, õppeülesannete ning -viiside abil. Lõimingu saavutamiseks korraldab kool õpet ja kujundab õppekeskkonda ning õpetajate koostööd viisil, mis võimaldab aineülest käsitlust: täpsustades pädevusi, seades õppe-eesmärke ning määrates erinevate õppeainete ühiseid probleeme ja mõistestikku.

Meie koolis püstitatakse õppeaasta algul ühiselt üldeesmärgid; planeeritakse poolaastate kaupa tegevused ja nende läbiviimiseks meeskonnad; analüüsitakse õpilastelt ja õpetajatelt saadud tagasisidet; õppenõukogus toimub õppetöö analüüs.

Õpetajate koostöö tõhustamiseks toimuvad:

- kolleegiumid;
- ainesektsioonide koosolekud;
- töörühmade töökoosolekud;
- infovahetunnid;
- sisekoolitused;
- õpetajate õppereisid;
- ühised väljasõidud.

12. Õppekava uuendamise ja täiendamise kord

- Kooli õppekava koostades ja arendades lähtutakse riiklikust õppekavast ja kooli arengukavast, pidades silmas piirkonna vajadusi, kooli töötajate, vanemate ja õpilaste soove ning kasutatavaid ressursse.
- Kooli õppekava koostamise ja arendamise demokraatliku korralduse eest vastutab kooli direktor.
- Kooli õppekava koostamises ja arendamises kasutatakse erinevaid töövorme. Selles töös osalevad kõik pedagoogid.
- Kooli õppekava arendamine on pidev protsess.
- Kooli õppekava uuendamise ja täiendamise ettepanekud arutatakse läbi kooli õppenõukogus.
- Muudatused kooli õppekavas esitatakse enne kinnitamist arvamuse avaldamiseks kooli hoolekogule, õpilasesindusele ja õppenõukogule.
- Muudatused kooli õppekavas kinnitatakse enne õppeaasta algust.
- Kooli õppekava kinnitab direktor.